Γλώσσα Γ΄ Δημοτικού

Τα απίθανα μολύβια

ΤΕΤΡΑΔΙΟ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

ΠΡΩΤΟ ΤΕΥΧΟΣ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΡΧΙΚΗΣ ΕΚΔΟΣΗΣ

ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ	**Ευάγγελος Ιντζίδης**, *Εκπαιδευτικός* **Αθανάσιος Παπαδόπουλος**, *Εκπαιδευτικός* **Αριστοτέλης Σιούτης,** *Εκπαιδευτικός* **Αικατερίνη Τικτοπούλου**, *Εκπαιδευτικός*
ΚΡΙΤΕΣ-ΑΞΙΟΛΟΓΗΤΕΣ	**Αθανάσιος Τριλιανός**, *Καθηγητής του Πανεπιστημίου Αθηνών* **Μαρία Καπετανίδου**, *Σχολική Σύμβουλος* **Μιχαήλ Αργύρης,** *Εκπαιδευτικός*
ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΗ	**Χρήστος Δήμος**, *Σκιτσογράφος-Εικονογράφος*
ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ	**Βουβονίκος Βασίλειος**, *Φιλόλογος*
ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ	**Πέτρος Μπερερής**, *Σύμβουλος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου* **Χρήστος Παπαρίζος**, *Σύμβουλος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου*
ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΤΟΥ ΥΠΟΕΡΓΟΥ	**Σταθοπούλου Αλεξάνδρα**, *Εκπαιδευτικός*
ΠΡΟΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ	ACCESS ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ Α.Ε.

Γ΄ Κ.Π.Σ. / **ΕΠΕΑΕΚ ΙΙ** / **Ενέργεια 2.2.Ι** / Κατηγορία Πράξεων 2.2.1.α:
«Αναμόρφωση των προγραμμάτων σπουδών και συγγραφή νέων εκπαιδευτικών πακέτων»

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ
Μιχάλης Αγ. Παπαδόπουλος
Ομότιμος Καθηγητής του Α.Π.Θ.
Πρόεδρος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου

Πράξη με τίτλο: «Συγγραφή νέων βιβλίων και παραγωγή υποστηρικτικού εκπαιδευτικού υλικού με βάση το ΔΕΠΠΣ και τα ΑΠΣ για το Δημοτικό και το Νηπιαγωγείο»

Επιστημονικός Υπεύθυνος Έργου
Γεώργιος Τύπας
Μόνιμος Πάρεδρος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου

Αναπληρωτής Επιστημονικός Υπεύθυνος Έργου
Γεώργιος Οικονόμου
Μόνιμος Πάρεδρος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου

Έργο συγχρηματοδοτούμενο 75% από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και 25% από εθνικούς πόρους.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΑΝΕΚΔΟΣΗΣ

Η επανέκδοση του παρόντος βιβλίου πραγματοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Τεχνολογίας Υπολογιστών & Εκδόσεων «Διόφαντος» μέσω ψηφιακής μακέτας, η οποία δημιουργήθηκε με χρηματοδότηση από το ΕΣΠΑ / ΕΠ «Εκπαίδευση & Διά Βίου Μάθηση» / Πράξη «ΣΤΗΡΙΖΩ».

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΕΣΠΑ 2007-2013

Οι διορθώσεις πραγματοποιήθηκαν κατόπιν έγκρισης του Δ.Σ. του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Ευάγγελος Ιντζίδης **Αθανάσιος Παπαδόπουλος** **Αριστοτέλης Σιούτης** **Αικατερίνη Τικτοπούλου**

ΑΝΑΔΟΧΟΣ ΣΥΓΓΡΑΦΗΣ ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ

Η συγγραφή και η επιστημονική επιμέλεια του βιβλίου πραγματοποιήθηκε
υπό την αιγίδα του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου

Γλώσσα Γ΄ Δημοτικού

Τα απίθανα μολύβια

ΤΕΤΡΑΔΙΟ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

ΠΡΩΤΟ ΤΕΥΧΟΣ

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ»

Περιεχόμενα

Ας γνωριστούμε καλύτερα.....6

Πάλι μαζί!
1. Θαλασσινό σχολείο.....8
2. Επιστροφή στα θρανία!.....9
3. Το σχολείο ταξιδεύει στον χρόνο.....10
4. Δημοτικό Σχολείο Τρικάλων Ημαθίας.....13
5. Δεν είναι τρελοί οι δίδυμοι!.....16

Στο σπίτι και στη γειτονιά
1. Αγαπητό μου ημερολόγιο.....20
2. Η φίλη μας η Αργυρώ.....22
3. Τα παιδικά μου παιχνίδια.....25
4. Στη νέα μας γειτονιά.....31

Στη γη και στη θάλασσα
1. Σπίτι με κήπον.....34
2. Γάτος από σπίτι ζητά νέα οικογένεια.....36
3. Οι ακροβάτες της θάλασσας.....39
4. Γη και θάλασσα.....41
5. Οι μικροί ταξιδιώτες ανεβαίνουν στο βουνό.....43

Ο κόσμος γύρω μας
1. Πώς υιοθετήσαμε ένα κομμάτι γης.....46
2. Τα χαρτιά ανακυκλώνονται!.....49
3. Το τετράδιο ζωγραφικής.....53

Πολιτείες ντυμένες στα λευκά
1. Η πόλη χάθηκε στο χιόνι.....56
2. Η πόλη χάθηκε στο χιόνι (συνέχεια).....59
3. Τόσο χιόνι δεν ξανάγινε!.....62

Ιστορίες του χειμώνα
1. Ο χιονάνθρωπος και το κορίτσι.....66
2. Κάτω απ' το χιόνι.....68
3. Ο εγωιστής Γίγαντας.....69

Ας γνωριστούμε καλύτερα

Λίγα λόγια για μένα

Μπορείς να συστήσεις τον εαυτό σου στην τάξη με πολλούς τρόπους. Εδώ θα βρεις μερικές καλές ιδέες.

1 Συμπλήρωσε τις παρακάτω προτάσεις και διάβασέ τες στην τάξη.

Είμαι ο/η.....

Πηγαίνω στο..... Σχολείο

που βρίσκεται .....

Στον ελεύθερο χρόνο μου .....

.....

Μου αρέσει να .....

.....

Θα ήθελα .....

.....

Κόλλησε μια φωτογραφία σου ή μια ζωγραφιά του εαυτού σου

2 Για τον πίνακα ανακοινώσεων της τάξης κάθε παιδί περιγράφει τον εαυτό του φτιάχνοντας ένα αίνιγμα. Γράψε ένα αίνιγμα για σένα, όπως έκανε η Μελίνα.

Κόκκινα σγουρά μαλλιά
στο ποδήλατο ανεμίζουν.
Ποια είναι;

.....

.....

.....

Πάλι μαζί!

1 θαλασσινό σχολείο

2 Επιστροφή στα θρανία!

3 Το σχολείο ταξιδεύει στον χρόνο

4 Δημοτικό Σχολείο Τρικάλων Ημαθίας

5 Δεν είναι τρελοί οι δίδυμοι!

ΤΕΤΡΑΔΙΟ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Θαλασσινό σχολείο

Μια γωνιά για τις διακοπές μου

1 Συγκέντρωσε και δείξε στην ομάδα σου πράγματα που έχεις φυλάξει από τις διακοπές σου (φωτογραφίες, αντικείμενα, καρτ ποστάλ, εισιτήρια, χάρτες, διαφημιστικά φυλλάδια).

- Φτιάξε μαζί με τους συμμαθητές σου τη γωνιά των διακοπών της ομάδας σας.

2 Φτιάξε μια μικρή κάρτα με τις απαντήσεις σου στις παρακάτω ερωτήσεις για να τη βάλεις στη γωνιά των διακοπών.

- Πού πέρασα το καλοκαίρι;

.....

.....

- Τι παιχνίδια έπαιξα με τους φίλους και τις φίλες μου;

.....

.....

Τι έχω καταφέρει

Βάζω **X** σε αυτό που μπορώ να κάνω. Δε βάζω **X** σε αυτό που ακόμη με δυσκολεύει.

- ☐ Συστήνω τον εαυτό μου στην τάξη.
- ☐ Συνεργάζομαι με τους συμμαθητές και τις συμμαθήτριές μου.
- ☐ Διηγούμαι τις εντυπώσεις μου στους άλλους.

Επιστροφή στα θρανία!

Με μαθητές άλλων χωρών

1 Αν μπορούσε η τάξη σου να αλληλογραφήσει με τα παιδιά από το Μπανγκλαντές, την Αυστραλία και την Κίνα, τι θα ήθελες να μάθεις σχετικά με το σχολείο τους; Παρατήρησε προσεκτικά τις αντίστοιχες φωτογραφίες από το βιβλίο σου και σε συνεργασία με την ομάδα σου γράψε τι ερωτήσεις θα έκανες:

Θυμάμαι να αρχίζω με κεφαλαίο και να βάζω ερωτηματικό στο τέλος κάθε ερώτησης.

- στα παιδιά από το Μπανγκλαντές:

  .....

  .....

  .....

- στα παιδιά από την Κίνα:

  .....

  .....

  .....

- στα παιδιά από την Αυστραλία:

  .....

  .....

  .....

Το σχολείο ταξιδεύει στον χρόνο

Τι γίνεται στην τάξη

Ο Κώστας διαβάζει. Η Πάολα γράφει την άσκηση. Ο δάσκαλος διορθώνει τα τετράδια. Η Ελένη ρωτά τον Θοδωρή.

✓ **1** Σε καθεμία από τις παραπάνω προτάσεις υπάρχει ένα θέμα για το οποίο μιλάμε, δίνουμε πληροφορίες, κάνουμε ένα σχόλιο. Να συμπληρώσεις τον πίνακα, όπως στο παράδειγμα.

Θέμα	Σχόλιο
Ο Κώστας	*διαβάζει.*
Η Πάολα	.....
.....	διορθώνει τα τετράδια.
Η Ελένη	.....

2 Ξαναγράψε τις προτάσεις της άσκησης 1 δίχως τις λέξεις που σημαίνουν πρόσωπα και πράγματα.

.....

.....

Τι παρατηρείς;

3 Ξαναγράψε τις προτάσεις της άσκησης 1 δίχως τις λέξεις που σημαίνουν τι κάνει το κάθε παιδί και ο δάσκαλος.

.....

.....

Τι παρατηρείς;

4 Γράψε στον παρακάτω πίνακα πρόσωπα και πράγματα που έχουν σχέση με το σχολείο.

Ουσιαστικά
(πρόσωπα, πράγματα)

ο δάσκαλος, το μολύβι, ...

.....

.....

5 Γράψε στον παρακάτω πίνακα τι κάνεις στο σχολείο.

Ρήματα
(τι κάνω εγώ;)

διαβάζω, ...

.....

.....

6 Διάλεξε τα πρόσωπα από τα ουσιαστικά της άσκησης 4, συνδύασέ τα με ρήματα που ταιριάζουν και σχημάτισε απλές προτάσεις.

.....

.....

.....

Τα σχολικά χρόνια των γονιών μας

7 Η ομάδα σου θέλει να συγκεντρώσει πληροφορίες για τα σχολικά χρόνια των γονιών σας.

- Γράψτε τρεις διαφορετικές ερωτήσεις που θέλετε να κάνετε στους γονείς σας για το θέμα αυτό.

.....

.....

.....

Για να διατυπώσετε καλύτερα τις ερωτήσεις, θα σας βοηθήσουν οι ερωτηματικές λέξεις:
τι; πώς; πόσο; πού; πότε; γιατί; ποιος;

- Ανακοινώστε τις ερωτήσεις σας στην τάξη. Ποια ερώτηση, από αυτές που διατύπωσαν οι υπόλοιπες ομάδες, σου έκανε τη μεγαλύτερη εντύπωση;

.....

Τι έχω καταφέρει

Βάζω **X** σε αυτό που μπορώ να κάνω. Δε βάζω **X** σε αυτό που ακόμη με δυσκολεύει.

- ☐ Βρίσκω ομοιότητες και διαφορές.
- ☐ Κάνω ερωτήσεις για να συγκεντρώσω πληροφορίες.
- ☐ Ξεχωρίζω τα ουσιαστικά και τα ρήματα σε μια πρόταση.

Δημοτικό Σχολείο Τρικάλων Ημαθίας

✓ **1** Ένας μαθητής στην προσπάθειά του να περιγράψει την αίθουσά του δε χρησιμοποιεί σωστά τις τελείες και επαναλαμβάνει πολλές φορές το ίδιο ρήμα. Ξαναγράψε το κείμενό του βάζοντας τελείες και αντικαθιστώντας τα υπογραμμισμένα ρήματα με τις παρακάτω λέξεις και φράσεις.

(έχουμε βάλει, βρίσκεται, είναι βαμμένη με, έχουμε στρώσει)

1η παράγραφος
Γενική εικόνα

2η παράγραφος
Περιγραφή της αίθουσας

3η παράγραφος
Το αγαπημένο μου σημείο

Η αίθουσά μου

Η αίθουσά μου είναι στο ισόγειο του σχολείου. Έ ~~έ~~χει τετράγωνο σχήμα και <u>έχει</u> ένα απαλό ροζ χρώμα.

Στη μια πλευρά υπάρχουν μεγάλα παράθυρα στη σειρά με πολύχρωμες κουρτίνες στα περβάζια <u>υπάρχουν</u> γλαστράκια με λουλούδια στην απέναντι πλευρά <u>υπάρχει</u> η δανειστική μας βιβλιοθήκη η αίθουσα έχει ακόμα έναν πράσινο πίνακα, μια σιδερένια ντουλάπα και έναν πίνακα ανακοινώσεων.

Για μένα το πιο αγαπημένο σημείο της αίθουσας είναι «η γωνιά του παραμυθιού» εκεί <u>υπάρχει</u> μια χοντρή μοκέτα, όπου καθόμαστε και διαβάζουμε τα παραμύθια μας.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

• Έκανες τις απαραίτητες διορθώσεις; Να ελέγξεις το γραπτό σου σε συνεργασία με τον διπλανό ή τη διπλανή σου.

ΤΕΤΡΑΔΙΟ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

✓ **2** Μια μαθήτρια εξηγεί σε έναν νέο συμμαθητή της πώς δουλεύουν στην τάξη. Συμπλήρωσε τα λόγια της με τις λέξεις που είναι στην παρένθεση.
(**ο δάσκαλος, οι μαθητές, η τάξη, το μάθημα, οι ομάδες, τα θρανία**)

(**ποιος;**) ..... ζήτησε να δουλεύουμε σε ομάδες.

(**ποια;**) ..... έχει χωριστεί σε ομάδες των τεσσάρων παιδιών.

(**ποια;**) ..... είναι ενωμένα ανά δύο.

(**ποιες;**) ..... αλλάζουν κάθε δύο μήνες.

(**ποιοι;**) ..... κάθε ομάδας μοιράζονται τις δουλειές και βοηθάνε ο ένας τον άλλο.

(**ποιο;**) ..... γίνεται έτσι πιο ενδιαφέρον.

Αρχίζω τις προτάσεις με κεφαλαίο γράμμα.

Τα ουσιαστικά που συμπλήρωσες απαντώντας στις ερωτήσεις (ποιος; ποια; ποιο; ποιοι; ποιες; ποια;) βρίσκονται σε **ονομαστική πτώση**.

✓ **3** Ταξινόμησε τώρα τα ουσιαστικά που συμπλήρωσες:

	Αρσενικά	**Θηλυκά**	**Ουδέτερα**
Ενικός	**ο**	**η**	**το**
Πληθυντικός	**οι**	**οι**	**τα**

Οι λεξούλες ο, η, το, οι, τα που είναι μπροστά από τα ουσιαστικά λέγονται **άρθρα**.

Συζητώ και προτείνω

4 Παρατηρήστε προσεκτικά την αίθουσά σας. Συζητήστε με την ομάδα σας τι θα θέλατε να αλλάξετε για να γίνει καλύτερη η τάξη σας. Κάντε μια λίστα με τις αλλαγές αυτές και παραδώστε τες στον δάσκαλο ή στη δασκάλα σας.

Το σχολείο με τα μάτια των παιδιών

5 Η Γ΄ τάξη οργανώνει έκθεση φωτογραφίας με θέμα: «Το σχολείο με τα μάτια των παιδιών». Ποιον χώρο του σχολείου σου θα φωτογράφιζες για να τον δείχνεις και σε παιδιά από άλλα σχολεία;
Τι τίτλο θα έδινες στη φωτογραφία σου;

Τίτλος φωτογραφίας .....

- Συνόδεψε τη φωτογραφία σου με ένα κείμενο που θα την εξηγεί σε φίλους σου από άλλο σχολείο.

1η παράγραφος
Γενική εικόνα

.....
.....
.....
.....
.....

Το όνομα του χώρου. Πού βρίσκεται;

2η παράγραφος
Περιγραφή του χώρου

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Τι υπάρχει στον χώρο αυτό; Τι κάνουμε εκεί;

Τι έχω καταφέρει

Βάζω **X** σε αυτό που μπορώ να κάνω.

	πολύ καλά	καλά	δύσκολα
Ξεχωρίζω παραγράφους.	■	■	■
Περιγράφω έναν χώρο.	■	■	■
Βρίσκω την ονομαστική πτώση των ουσιαστικών.	■	■	■

ΤΕΤΡΑΔΙΟ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Δεν είναι τρελοί οι δίδυμοι!

Η ίδια λέξη λίγο αλλιώς!

Σοφούλα, μέσα στο κείμενο βρίσκω την ίδια λέξη αλλά λίγο αλλαγμένη στο τέλος της. Καμιά φορά αλλάζει θέση και ο τόνος.

Μα πού το είδες αυτό, Εύρη;

Κοίτα!

Ο Μπε προτιμάει **τη Γεωγραφία**.
Έρχεται η ώρα για **το μάθημα της Γεωγραφίας**.
Οι **δίδυμοι** έχουν πάντα επιτυχίες σε όλα **τα μαθήματα**.
Οι μεγάλοι βλέπουν **τους διδύμους** να ενδιαφέρονται και να ασχολούνται με επιτυχία με τον αθλητισμό.
Μόλις χτυπήσει το κουδούνι για **το διάλειμμα**, ο Μπε και ο Ντε τρέχουν στις τουαλέτες.
Στο τέλος **του διαλείμματος** μπαίνει ο ένας στην τάξη του άλλου.

Εννοείς ότι υπάρχουν λέξεις που κλίνονται, δηλαδή αλλάζει η κατάληξή τους.

1 Στις προτάσεις του κειμένου της προηγούμενης σελίδας διάβασε τις λέξεις που επαναλαμβάνονται, αλλά είναι αλλαγμένες στο τέλος τους. Ύστερα τοποθέτησε τις λέξεις αυτές στον παρακάτω πίνακα.

Ενικός αριθμός	Πληθυντικός αριθμός
τη Γεωγραφία	

Ερευνώ το πρόγραμμά μου

2 Παρατήρησε το σχολικό σου πρόγραμμα και βρες:

- Ποιο μάθημα διδάσκεσαι τις περισσότερες ώρες την εβδομάδα; .....
- Ποιο μάθημα διδάσκεσαι τις λιγότερες ώρες την εβδομάδα; .....
- Ποια μέρα έχεις κουραστικό πρόγραμμα; .....
- Σε ποιο μάθημα χρειάζεσαι αρκετό χρόνο για μελέτη στο σπίτι; .....

Το πάθημα των διδύμων

3 Ο συγγραφέας σκέφτηκε δύο λύσεις για να αποκαλυφθεί η αλήθεια για τους διδύμους:

α. να χτυπήσει στο χέρι του ο Ντε, που λατρεύει τη Γυμναστική και τα Μαθηματικά.

β. να αρρωστήσει ο Μπε, που προτιμάει τα Γαλλικά και τη Γεωγραφία.

Διάλεξε ποια λύση προτιμάς από τις δύο και γράψε τη συνέχεια της ιστορίας.

ΤΕΤΡΑΔΙΟ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Νέος τίτλος
της ιστορίας .....

- **Το γεγονός που θα γίνει η αιτία να φανερωθεί η αλήθεια για τους διδύμους.**

- **Τι έγινε ύστερα από αυτό το γεγονός; Πώς αποκαλύφθηκαν οι δίδυμοι;**

- **Τι μάθημα πήραν οι δίδυμοι;**

Αντάλλαξε με τον διπλανό ή τη διπλανή σου τις ιστορίες σας.
Αφού τις διάβασετε, να συζητήσετε:
- ποια σημεία των ιστοριών άρεσαν στον καθένα σας;
- ποια σημεία τους δεν καταλάβατε;

Στο σπίτι και στη γειτονιά

1 Αγαπητό μου ημερολόγιο

2 Η φίλη μας η Αργυρώ

3 Τα παιδικά μου παιχνίδια

4 Στη νέα μας γειτονιά

ΤΕΤΡΑΔΙΟ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Αγαπητό μου ημερολόγιο

Συντάξεις

1 Υπογράμμισε τα ρήματα στον παρακάτω διάλογο των παιδιών:

- Την Παρασκευή ήρθε η Κατερίνα, η ξαδέρφη του Σάκη, από το νησί. Το Σάββατο τα παιδιά βγήκαν για παιχνίδι στη γειτονιά. Ήταν όλοι εκεί. Ο Θανάσης με τις αδερφές του και ο Αριστείδης. Ο Σάκης ξεκίνησε πρώτος τις συστάσεις.

Σάκης: «Αυτός είναι ο φίλος μου ο Θανάσης και πηγαίνει στην Τετάρτη τάξη. Η Ελένη και η Μαρία είναι οι αδερφές του. Αυτές είναι δίδυμες και πηγαίνουν στην Τρίτη τάξη».

Θανάσης: «Κατερίνα, από πού είσαι και σε ποιο σχολείο πηγαίνεις;»

Κατερίνα: «Εγώ είμαι από τη Σίφνο και πηγαίνω στην Τρίτη τάξη. Εσείς παιδιά από πού είστε;»

Αριστείδης: «Όλοι εμείς είμαστε γείτονες και πηγαίνουμε στο ίδιο σχολείο».

- Συμπλήρωσε τον παρακάτω πίνακα με τα ρήματα που υπογράμμισες στον διάλογο:

Ενικός αριθμός

α΄ πρόσωπο	εγώ είμαι	εγώ	πηγαίνω
β΄ πρόσωπο	εσύ		
γ΄ πρόσωπο	αυτός -ή-ό		

Πληθυντικός αριθμός

α΄ πρόσωπο	εμείς	εμείς	
β΄ πρόσωπο	εσείς	εσείς	πηγαίνετε
γ΄ πρόσωπο	αυτοί -ές -ά		

Τηλεπροτάσεις

✓ **2** Ο Σάκης κι ο Θανάσης έχουν αναλάβει τη στήλη της τηλεόρασης στη σχολική τους εφημερίδα. Μόλις έγραψαν τις τηλεπροτάσεις τους για το επόμενο φύλλο και κάνουν τις απαραίτητες διορθώσεις. Βοήθησέ τους κυκλώνοντας τα κύρια ονόματα, ώστε να τα γράψουν με κεφαλαίο.

σάββατο 5 νοεμβρίου

τηλεπροτάσεις για βροχερά σαββατοκύριακα

10.00	**πλάτων και πανδώρα**, κινούμενα σχέδια	★★★
10.30	**τα ποτάμια της θράκης**, ντοκιμαντέρ	★★
11.30	**ελλάδα και κύπρος**, ενημερωτική εκπομπή	★★
13.00	**ο αστερίξ στην αίγυπτο**, ψυχαγωγική ταινία	★★★

Αγαπητό μου ημερολόγιο

3 Έχεις αρκετό ελεύθερο χρόνο; Γράψε τις σκέψεις σου για να τις μοιραστείς με τους συμμαθητές σου.

Αγαπητό μου ημερολόγιο,

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

- **Έχω αρκετό ελεύθερο χρόνο;**
- **Τι θα ήθελα να κάνω περισσότερο στον ελεύθερο χρόνο μου;**

- Συζητήστε στην τάξη λύσεις που μπορείτε να βρείτε για να έχετε περισσότερο ελεύθερο χρόνο.

ΤΕΤΡΑΔΙΟ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Η φίλη μας η Αργυρώ

1 Γράψε ένα σχόλιο για κάθε εικόνα.

-ω	
εγώ	κρύβ-ω
εσύ	κρύβ-εις
αυτός, -ή, -ό	κρύβ-ει
εμείς	κρύβ-ουμε
εσείς	κρύβ-ετε
αυτοί, -ές, -ά	κρύβ-ουν(ε)

Τι κάνει η Αργυρώ;.....

-μαι	
εγώ	κρύβ-ομαι
εσύ	κρύβ-εσαι
αυτός, -ή, -ό	κρύβ-εται
εμείς	κρυβ-όμαστε
εσείς	κρύβ-εστε / κρυβ-όσαστε
αυτοί, -ές, -ά	κρύβ-ονται

Τι κάνει η Αργυρώ;.....

2 Έχεις προσέξει τα παρακάτω σύμβολα σε πινακίδες ή στον δρόμο; Αντιστοίχισέ τα με τη σημασία τους.

- τουαλέτα για άτομα με ειδικές ανάγκες
- πρόσβαση για άτομα με ειδικές ανάγκες
- χώρος στάθμευσης για άτομα με ειδικές ανάγκες

✓ **3** Συμβουλέψου τους πίνακες της διπλανής σελίδας και συμπλήρωσε τις καταλήξεις των ρημάτων από το ημερολόγιο της Αργυρώς.

Βάζω έψιλον (-ε) στις καταλήξεις των ρημάτων μόνο στο εμείς και το εσείς.

Χαίρομαι να έρχοντ___ φίλοι μου στο σπίτι για παιχνίδι. Ο Γιάννης κάν___ τις πιο πολλές σκανταλιές. Πότε μας κρύβ___ τα παιχνίδια και πότε κρύβετ___ ο ίδιος. Με τη Μελίνα παίζουμ___ τις κομμώτριες. Πότε χενίζουμ___ τις κούκλες μας και πότε χτενιζόμαστ___ μπροστά στον καθρέφτη.

Άλλες φορές πηγαίνουμ___ στο απέναντι παρκάκι. Οι γονείς μας φοβούντ___, επειδή διασχίζουμ___ τη λεωφόρο μόνοι μας. Όμως εμείς είμαστ___ πολύ προσεκτικοί και περνάμ___ πάντα από τη διάβαση, όταν ο φωτεινός σηματοδότης για τους πεζούς ανάβει πράσινο.

Το πρόβλημά μας είναι ότι συχνά δεν μπορούμ___ να κινηθούμ___ άνετα στο πεζοδρόμιο. Εγώ δεν εμποδίζ___ κανέναν. Εμποδίζομ___ όμως από τα παρκαρισμένα αυτοκίνητα και τα σκουπίδια.

Σκέφτηκα να γράψουμ___ ένα γράμμα στον Δήμαρχο για αυτό. Εσύ τι λες, αγαπητό μου ημερολόγιο;

Η Αργυρώ στο σχολείο μας

4 Αν η Αργυρώ ερχόταν στο σχολείο σας, θα μπορούσε με το αμαξίδιό της να κινηθεί με σχετική άνεση ή θα συναντούσε δυσκολίες (στην είσοδο, στο προαύλιο, στις αίθουσες, στις τουαλέτες);

- Συζητήστε τα πιο σημαντικά εμπόδια που η Αργυρώ θα συναντήσει και σκεφτείτε τρόπους για να τη βοηθήσετε.

ΤΕΤΡΑΔΙΟ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Σαν εμένα – Σαν εσένα

5 Σκέψου έναν φίλο σου ή μια φίλη σου και συμπλήρωσε τον παρακάτω πίνακα.

Τι κάνετε συνήθως όταν βρίσκεστε μαζί;	Σε τι μοιάζεις με τον φίλο ή τη φίλη σου;	Πώς νιώθεις για τον φίλο ή τη φίλη σου;

6 Με τις πληροφορίες που σημείωσες στον πίνακα γράψε μία κάρτα φιλίας που θα δωρίσεις στον φίλο ή στη φίλη σου. Μπορείς να χρησιμοποιήσεις χρωματιστά μολύβια. Μια καλή ιδέα είναι να ζωγραφίσεις κάτι που αρέσει και στους δύο.

Τι έχω καταφέρει

Βάζω **Χ** σε αυτό που μπορώ να κάνω. Δε βάζω **Χ** σε αυτό που ακόμη με δυσκολεύει.

- ☐ Βρίσκω ομοιότητες και διαφορές.
- ☐ Αναγνωρίζω τα ρήματα σε -**ω** και -**μαι**.
- ☐ Γράφω σωστά τις καταλήξεις των ρημάτων.
- ☐ Εκφράζω προφορικά και γραπτά τα συναισθήματά μου στους φίλους μου.

Τα παιδικά μου παιχνίδια

Ο εγγονός μιλά για τη συλλογή του παππού του

✓ **1** Ρώτησε με τις ερωτηματικές λέξεις **ποιανού**, **ποιανής**, **τίνος**, **ποιανών** και υπογράμμισε τα ουσιαστικά που είναι σε γενική πτώση.

> Η συλλογή του παππού έχει σπάνια γραμματόσημα. Είναι διατηρημένα σε καλή κατάσταση μέσα στο τετράδιο που μου δώρισε. Τα θέματα των γραμματοσήμων ξεχωρίζουν πολύ καλά. Η αξία της συλλογής είναι μεγάλη, γιατί αυτά τα γραμματόσημα είναι δύσκολο να τα βρεις σήμερα.

✓ **2** Γράψε στον άλλο αριθμό τα ουσιαστικά που υπογράμμισες.

Ενικός αριθμός	Πληθυντικός αριθμός
του	των
του	των
της	των

> Όλα τα ουσιαστικά στη γενική του πληθυντικού αριθμού τελειώνουν σε -ων.

Ταξινομώ τα γραμματόσημα

3 Ο καλύτερος τρόπος για να τακτοποιεί τα γραμματόσημά του ένας συλλέκτης είναι να τα τοποθετεί σε ένα άλμπουμ γραμματοσήμων και να τα ταξινομεί κατά χώρες και θέμα. Δες τα παρακάτω ελληνικά γραμματόσημα και αντιστοίχισέ τα με τις κατηγορίες που ταιριάζουν.

Βρες και κόλλησε εδώ ένα γραμματόσημο που να ταιριάζει σε μία από τις παρακάτω κατηγορίες

Λαϊκή παράδοση | Ιστορία Μυθολογία | Τοπία Μνημεία | Θρησκευτική Τέχνη

ΤΕΤΡΑΔΙΟ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Συλλογές και συλλέκτες

✓ **4** Η Αργυρώ και οι φίλοι της αποφάσισαν να παίξουν ένα θεατρικό παιχνίδι. Πήραν ιδέες από ένα κείμενο του Ευγένιου Τριβιζά. Οι πρωταγωνιστές του παιχνιδιού είναι ζώα με παράξενες συλλογές. Διάβασε το παρακάτω κείμενο για να γνωρίσεις τους πρωταγωνιστές και τις συλλογές τους.

Γράμμα από το νησί των πυροτεχνημάτων
του Ευγένιου Τριβιζά

Η Σύνθια, ο παπαγάλος, μαζεύει ισπανικά λεξικά. Η Λιλή, η παρδαλή λεοπάρδαλη, συλλέγει πολύχρωμες δακτυλήθρες. Ο Πουκιπόν, ο γκρινιάρης άσπρος ελέφαντας, γυάλινες κι ασημένιες αλατιέρες. Η Ελπινίκη, η περήφανη καμηλοπάρδαλη, κασκόλ με χρωματιστές ρίγες. Ο Παντελής, ο παχουλός, απότομος ιπποπόταμος, είναι και αυτός συλλέκτης. Μαζεύει μικρές και μεγάλες σφεντόνες.

- Συμπλήρωσε τον παρακάτω πίνακα για να βρεις τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των πρωταγωνιστών. Κάποια από αυτά αφορούν την εμφάνισή τους και κάποια άλλα τη συμπεριφορά τους. Μην ξεχνάς να υπογραμμίζεις στο κείμενο τις λέξεις που γράφεις στον πίνακα.

	Εμφάνιση (επίθετα)	**Συμπεριφορά** (επίθετα)
Η Λιλή είναι μια λεοπάρδαλη.	παρδαλή	—
Ο Πουκιπόν είναι ένας ελέφαντας.		
Η Ελπινίκη είναι μια καμηλοπάρδαλη.		
Ο Παντελής είναι ένας ιπποπόταμος.		

- Συμπλήρωσε τον παρακάτω πίνακα για να βρεις τους συλλέκτες, τις συλλογές και τα χαρακτηριστικά των πραγμάτων που συλλέγουν. Μην ξεχνάς να υπογραμμίζεις στο κείμενο τα επίθετα που γράφεις στον πίνακα.

Οι συλλέκτες (ουσιαστικά)	Τι συλλέγουν (ουσιαστικά)	Τα χαρακτηριστικά των πραγμάτων της συλλογής (επίθετα)
η Σύνθια		ισπανικά
η Λιλή		
		μικρές και μεγάλες

- Διάβασε τώρα το κείμενο της προηγούμενης σελίδας χωρίς τα επίθετα. Τι παρατηρείς; Ποιες πληροφορίες λείπουν για τον αναγνώστη;

✓ **5** Γράψε τα επίθετα (πολύχρωμος -η -ο και ισπανικός -ή -ό) με τέτοιο τρόπο, ώστε να ταιριάζουν με τα ουσιαστικά του παρακάτω πίνακα.

Αρσενικά	Θηλυκά	Ουδέτερα
ο ..... τοίχος	η ..... δακτυλήθρα	το ..... ψάρι
ο ..... χορός	η ..... γλώσσα	το ..... λεξικό

Κάθε επίθετο το βρίσκουμε και στα τρία γένη: αρσενικό, θηλυκό και ουδέτερο

Οι συλλογές μου

Εκτός από γραμματόσημα, πολλά παιδιά συλλέγουν νομίσματα, χαρτάκια, κοχύλια, καρτ ποστάλ, κόμικς, παιχνίδια, τηλεφωνικές κάρτες, μολύβια, ξύστρες και άλλα.

Ο Γιώργος παρουσίασε τη δική του συλλογή στο Ελληνικό Παιδικό Μουσείο. Δες τη συλλογή του στη φωτογραφία και το κείμενο που έγραψε για αυτήν.

Φωτ/φία: έντυπο Παιδικού Μουσείου

Με λένε Γιώργο και πηγαίνω στη Δευτέρα Δημοτικού.

Θέλω να εκθέσω αυτά τα κοχύλια για να τα δει ο κόσμος και να γνωρίσει τη συλλογή μου.

Η ιδέα να μαζέψω τα κοχύλια αυτά μου ήρθε για να διακοσμήσω το δωμάτιό μου.

Μερικά από αυτά τα κοχύλια τα βρήκα σε παραλίες της Κατερίνης και της Κρήτης, όπου πήγα με τους φίλους μου, και σε κάποιες άλλες, όπου πήγα για βόλτα με τη γιαγιά και τον παππού μου. Κοχύλια μού έδωσαν η νονά μου και ο Νικόλας, ο φίλος μου.

Τα αγαπημένα μου κοχύλια είναι ένα κόκκινο και ένα με αγκάθια.

Συστήνομαι.

Ποια είναι η συλλογή μου;

Για ποιο σκοπό έκανα αυτή τη συλλογή;

Πώς έφτιαξα τη συλλογή;

Ποια είναι τα αγαπημένα κομμάτια της συλλογής μου;

Παρουσιάζω κι εγώ τη συλλογή μου

6 Αποφασίσατε να οργανώσετε μια έκθεση με τις συλλογές σας στην τάξη. Ο καθένας θα φέρει αγαπημένα κομμάτια της συλλογής του και ένα κείμενο που θα την παρουσιάζει. Γράψε σε ένα φύλλο χαρτί το κείμενο που θα συνοδεύει τη δική σου συλλογή. Το κείμενο του Γιώργου θα σε βοηθήσει.

Έκθεση αγαπημένων παιχνιδιών

Φωτ/φία: από κατάλογο έκθεσης παιχνιδιών των Κ.Α.Π.Η., Δήμος Αθηναίων

Πάνινη χειροποίητη κούκλα με κεντημένα τα χαρακτηριστικά του προσώπου. Έχει άσπρο καπέλο, μαλλιά από κίτρινο νήμα και πάνινο σώμα, παραγεμισμένο με βαμβάκι. Φοράει φουστάνι από ριγωτό ύφασμα και ροζ πλεκτά παπούτσια.

7 Μπορείς να αντιστοιχίσεις μερικές από τις λέξεις και φράσεις του κειμένου με την εικόνα;

- Συζήτησε στην τάξη ποιες πληροφορίες δίνει σε εμάς το κείμενο που δεν μπορούμε να δούμε στην εικόνα.
- Συμπλήρωσε τον παρακάτω πίνακα με λέξεις και φράσεις του κειμένου.

Η περιγραφή του παιχνιδιού

Ποιο είναι το παιχνίδι; .....

Τα μέρη του παιχνιδιού	Τα χαρακτηριστικά τους
πρόσωπο	.....
καπέλο	.....
μαλλιά	.....
σώμα	.....
φουστάνι	.....
παπούτσια	.....

ΤΕΤΡΑΔΙΟ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Μιλώ για ένα αγαπημένο μου παιχνίδι

8 Φέρε ένα αγαπημένο σου παιχνίδι από το σπίτι και παρουσίασέ το στην τάξη. Για να οργανώσεις καλύτερα την παρουσίαση του αγαπημένου σου παιχνιδιού, συμπλήρωσε τα παρακάτω στοιχεία της περιγραφής του.

Το αγαπημένο μου παιχνίδι .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

- **Τι διάλεξα για να παρουσιάσω;**
- **Πώς το απέκτησα;**
- **Από ποια μέρη αποτελείται;**
- **Ποια είναι τα χαρακτηριστικά κάθε μέρους;**
- **Πώς παίζω με το παιχνίδι μου;**
- **Πώς νιώθω για το αγαπημένο μου παιχνίδι;**

Τι έχω καταφέρει

Βάζω **X** σε αυτό που μπορώ να κάνω. Δε βάζω **X** σε αυτό που ακόμη με δυσκολεύει.

- Αναγνωρίζω τα επίθετα.
- Βρίσκω τα ουσιαστικά σε γενική πτώση.
- Περιγράφω ένα παιχνίδι.
- Ανακοινώνω την εργασία μου στην τάξη.

Στη νέα μας γειτονιά

1 Η Ελένη έστειλε στην ξαδέρφη της μια φωτογραφία με τους καινούριους της φίλους και τους συστήνει με έναν γρίφο.

Ο Αντώνης είναι ο ψηλότερος της παρέας κι ο Αλέκος ο πιο κοντός. Η Αργυρώ είναι το πιο ξανθό παιδί κι ο Στέλιος το πιο μελαχρινό. Η Βαρβάρα είναι πιο αδύνατη από μένα και ο Παρασκευάς ο πιο μεγαλόσωμος από όλους.

- Βοήθησε την ξαδέρφη της Ελένης να λύσει τον γρίφο σημειώνοντας το σωστό όνομα για κάθε παιδί.

2 Παρατήρησε την παραπάνω εικόνα και συμπλήρωσε τις προτάσεις:

Η Βαρβάρα είναι ..... από την Ελένη.
Ο Παρασκευάς είναι ..... από την Αργυρώ.
Ο Αλέκος είναι ..... από τον Στέλιο.
Ο Αντώνης είναι ..... από όλους.

ΤΕΤΡΑΔΙΟ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Περίπατος στη γειτονιά

3 Η γιαγιά της Βαρβάρας βρίσκεται έξω από την ταβέρνα και δεν ξέρει να πάει στην τράπεζα. Παρατήρησε την παρακάτω εικόνα και εξήγησέ της πώς θα φτάσει στην τράπεζα.

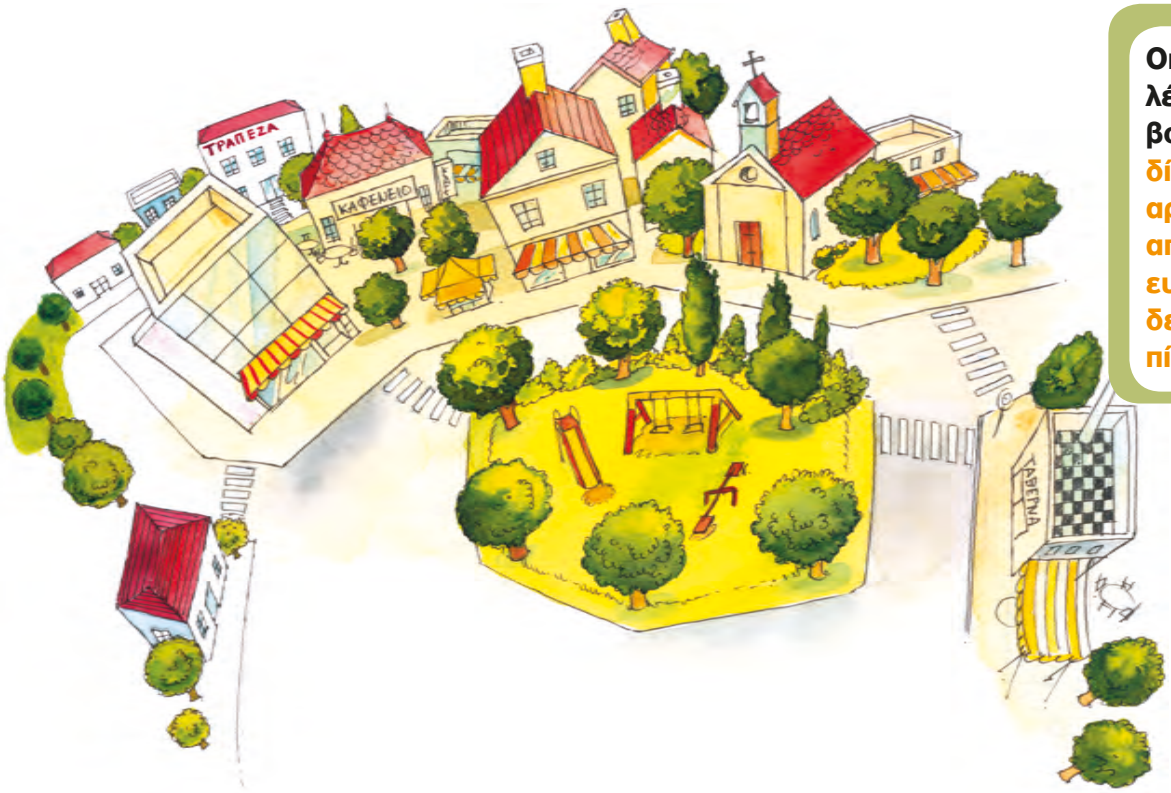

Οι παρακάτω λέξεις θα σε βοηθήσουν:
δίπλα
αριστερά
απέναντι
ευθεία
δεξιά
πίσω

.....

.....

.....

Παρουσιάζω τη γειτονιά μου

4 Μια συμμαθήτριά σου μόλις μετακόμισε δίπλα στο σπίτι σου και θέλεις να της γνωρίσεις καλύτερα τη γειτονιά. Γράψε πού θα την ξεναγούσες και τι θα της έδειχνες.

.....

.....

.....

.....

Στη γη και στη θάλασσα

1 Σπίτι με κήπον

2 Γάτος από σπίτι ζητά νέα οικογένεια

3 Οι ακροβάτες της θάλασσας

4 Γη και θάλασσα

5 Οι μικροί ταξιδιώτες ανεβαίνουν στο βουνό

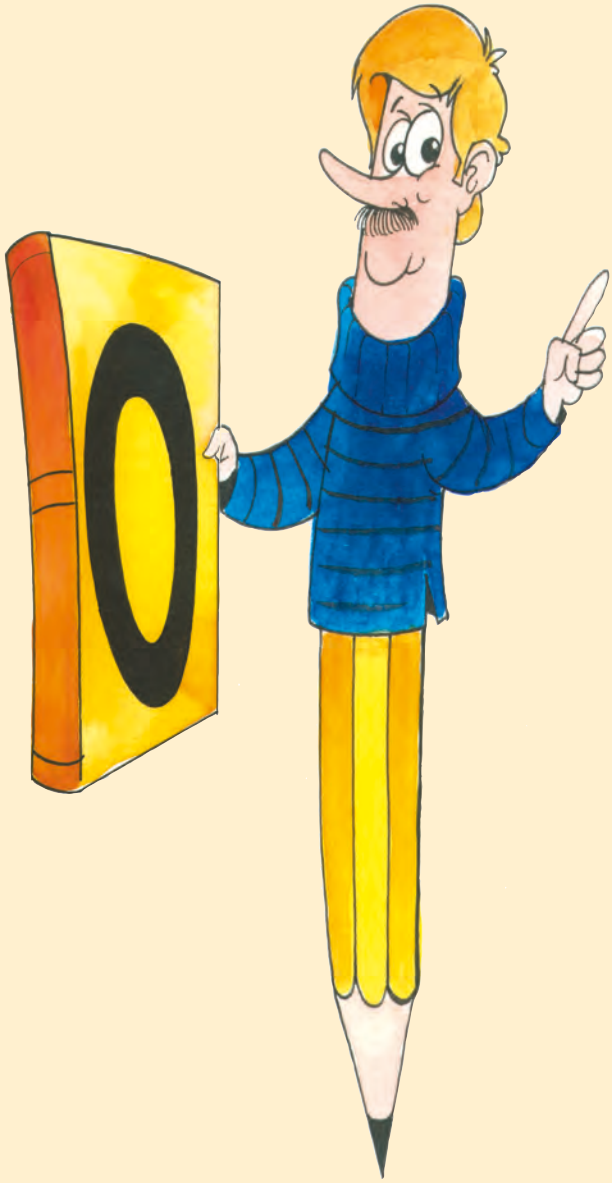

ΤΕΤΡΑΔΙΟ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Σπίτι με κήπον

1 Σε συνεργασία με τον διπλανό σου ξαναγράψε τα στιχάκια, βάζοντας απόστροφο στα γράμματα που είναι χρωματισμένα.

Έχω μιλιά, έχω λαλιά .....
και ξέρω από έξω ελληνικά. .....
Γνωρίζω επίσης ινδικά .....
που τα έχω μάθει από τη μαμά. .....
Μα από όλα πιο καλά .....
μου αρέσουν τα αγγλικά. .....
Αν δε βαριόμουν να πετώ .....
ταξίδια θα έκανα σωρό. .....
Θα το έσκαγα από το κλουβί .....
γυρίζοντας σε όλη τη γη. .....

Σαν χιόνι...

Δυο γάτες
σαν χιόνι κάτασπρες.

Μια γάτα
δεν είναι χιόνι!

Όχι, δεν είναι χιόνι μια γάτα. Αλλά μια κάτασπρη γάτα είναι άσπρη **σαν** το χιόνι. Το χρώμα της μοιάζει με το χρώμα του χιονιού! Αυτό λέγεται **παρομοίωση**.

2 Συμπλήρωσε τις παρομοιώσεις:

παρομοίωση

Η γάτα μου είναι κάτασπρη.	Το χιόνι είναι κάτασπρο.	Η γάτα μου είναι ..... σαν το ..... .
Η Μαρία έχει γαλάζια μάτια.	Η θάλασσα είναι γαλάζια.	Τα μάτια της Μαρίας είναι ..... σαν τη ..... .

Πώς θα ήθελα να είναι το δωμάτιό μου

3 Πολλές φορές ονειρευόμαστε έναν δικό μας χώρο, γεμάτο με αγαπημένα πράγματα. Παρουσίασε πώς θα ήθελες να είναι το δωμάτιό σου, γράφοντας ένα ποίημα όπως αυτό που διάβασες στο βιβλίο σου.

ΓΕΝΙΚΗ ΕΙΚΟΝΑ

- **Πώς θα ήθελα να είναι;**

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΧΩΡΟΥ

- **Τι ονειρεύομαι να έχει μέσα;**

Το δωμάτιό μου

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ΤΕΤΡΑΔΙΟ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Γάτος από σπίτι ζητά νέα οικογένεια

Χάθηκε ο Μάρκος

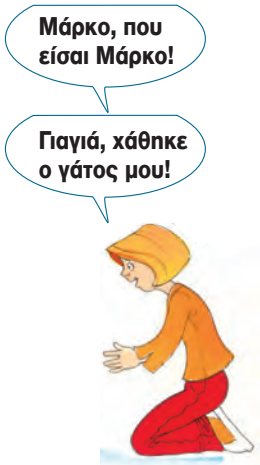

Μάρκο! Γιαγιά! Άννα!
Όταν καλούμε κάποιον ή κάτι, το ουσιαστικό αυτό βρίσκεται σε **κλητική** πτώση.

Αγγελίες

1 Η μητέρα σου συμφώνησε να αποκτήσεις έναν κατοικίδιο σκύλο. Σου δείχνει την αγγελία που διάβασε στην εφημερίδα και συζητάει μαζί σου αν ενδιαφέρεσαι για το σκυλάκι αυτό.

ΖΗΤΕΙΤΑΙ ΣΠΙΤΙ για ένα πανέμορφο σκυλάκι ράτσας. Έχει πυκνό τρίχωμα και μαύρα μάτια. Όποια οικογένεια ενδιαφέρεται να τηλεφωνήσει στο 2310-222388.

Οι αγγελίες πρέπει να δίνουν τις απαραίτητες πληροφορίες με σύντομο τρόπο.

- Τι άλλο θα ήθελες να μάθεις για το σκυλάκι της αγγελίας;
- Γράψε τις ερωτήσεις σου, ώστε να πάρεις τις πληροφορίες που θέλεις, όταν τηλεφωνήσει η μητέρα σου.

.....

.....

.....

✓ **2** Η διπλανή αγγελία είναι σύντομη. Βοηθάει, όμως, όποιον θέλει να ψάξει για τον Αμπού; Λείπουν πληροφορίες;
Τι πληροφορίες νομίζεις ότι πρέπει να συμπληρωθούν για να γίνει η αγγελία καλύτερη (ζώο, ράτσα, σώμα, τρίχωμα, κεφάλι, μάτια, αυτιά, ουρά);

ΧΑΣΑΜΕ στην περιοχή των Πετραλώνων τον αγαπημένο μας Αμπού. Δε φορούσε περιλαίμιο. Όποιος γνωρίζει κάτι να μας τηλεφωνήσει.

Κυνηγητό!

✓ **3** Συμπλήρωσε τα **αόριστα άρθρα (ένας, μία, ένα)** στον μύθο του Αισώπου:

Ο σκύλος, το λιοντάρι και η αλεπού

..... κυνηγετικός σκύλος είδε ..... λιοντάρι και άρχισε να το κυνηγά. Το λιοντάρι κοίταξε προς τα πίσω και βρυχήθηκε. Ο σκύλος φοβήθηκε και το έβαλε στα πόδια. ..... αλεπού που είδε τον σκύλο να τρέχει του είπε: «Ανόητε, τι κυνηγάς το λιοντάρι, αφού και μόνο η φωνή του σε τρομάζει;».

✓ **4** Ρώτησε με την ερώτηση (**τι;**) και συμπλήρωσε τις προτάσεις με τα ουσιαστικά των εικόνων στην κατάλληλη πτώση.

Η γάτα κυνηγά την .....

Η κότα τρώει το .....

Το γεράκι αρπάζει τον .....

Τα ουσιαστικά που έγραψες βρίσκονται σε πτώση αιτιατική.

✓ **5** Γράψε τις παραπάνω προτάσεις στον πληθυντικό αριθμό.

Οι γάτες κυνηγούν τις.....

.....

.....

ΤΕΤΡΑΔΙΟ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

6 Με τα ουσιαστικά της προηγούμενης άσκησης, που βρίσκονται σε πτώση αιτιατική, συμπλήρωσε τον παρακάτω πίνακα.

	Αρσενικά	Θηλυκά	Ουδέτερα
	Ενικός αριθμός		
Ονομαστική	ο σκίουρος	η ακρίδα	το σκουλήκι
Αιτιατική			
	Πληθυντικός αριθμός		
Ονομαστική	οι σκίουροι	οι ακρίδες	τα σκουλήκια
Αιτιατική			

Το αγαπημένο μου ζώο

7 Έχεις κάποιο αγαπημένο ζώο; Αυτό μπορεί να είναι ένα κατοικίδιο ζώο που φροντίζεις ή ένα ζώο που θαυμάζεις, όταν το βλέπεις σε βιβλία ή στην τηλεόραση.

- Γράψε σε ένα φύλλο χαρτί ένα κείμενο που να το περιγράφει, έτσι ώστε να το γνωρίσουν καλύτερα οι συμμαθητές σου.
- Μπορείς να βάλεις φωτογραφίες, εικόνες ή ζωγραφιές του ζώου.

Οι παρακάτω ερωτήσεις θα σε βοηθήσουν να το παρουσιάσεις καλύτερα.

- **Ποιο είναι το ζώο που μου αρέσει;**
- **Πώς είναι η εμφάνισή του;**
- **Ποιες είναι οι συνήθειές του;**
- **Ποια είναι η συμπεριφορά του;**
- **Τι μου αρέσει πιο πολύ σε αυτό;**

Τι έχω καταφέρει

Βάζω **X** σε αυτό που μπορώ να κάνω. Δε βάζω **X** σε αυτό που ακόμη με δυσκολεύει.

- ☐ Αναγνωρίζω το αόριστο άρθρο.
- ☐ Βρίσκω τα ουσιαστικά σε αιτιατική πτώση.
- ☐ Περιγράφω ένα ζώο.

Οι ακροβάτες της θάλασσας

Μια ή πολλές;

✓ **1** Γράψε τα άρθρα (**της** ή **τις**) που λείπουν.

Τα δελφίνια ζουν σε όλες ..... θάλασσες ..... γης. Είναι μεγαλόσωμα και τα αναγνωρίζουμε από το πτερύγιο ..... ράχης τους που μοιάζει με μισοφέγγαρο. Λατρεύουν ..... σουπιές και τα καλαμάρια. Πολλές φορές πλησιάζουν ..... ακτές αναζητώντας τη συντροφιά των ανθρώπων. Κολυμπούν με μεγάλη ταχύτητα, γι' αυτό έχουν χαρακτηριστεί ως οι πρωταθλητές ..... κολύμβησης.

- Σε ποια πτώση βρίσκονται τα άρθρα που έγραψες; Συμβουλέψου τον πίνακα της κλίσης των θηλυκών στη σελίδα 86 του βιβλίου σου.

Δελτίο ταυτότητας του δελφινιού

2 Συμπλήρωσε το δελτίο ταυτότητας του δελφινιού με βάση τις πληροφορίες των κειμένων του βιβλίου σου.

Δελτίο ταυτότητας

Φωτ/φία: αρχείο Δελφίς

Κοινό όνομα: δελφίνι

Μήκος: .....

Χρώμα: .....

Χαρακτηριστικά του σώματος:.....

.....

.....

Συνήθειες/συμπεριφορά: .....

.....

.....

Αγαπημένο φαγητό: .....

Κύριες απειλές: .....

.....

ΤΕΤΡΑΔΙΟ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Ζώα που απειλούνται

3 Η τάξη ετοιμάζει μια φωτογραφική έκθεση με θέμα: «Τα ζώα που απειλούνται με εξαφάνιση στην Ελλάδα». Η κάθε ομάδα αναλαμβάνει να συγκεντρώσει φωτογραφίες και πληροφορίες για το ζώο που διαλέγει.

Με τις πληροφορίες που θα συγκεντρώσετε, να συμπληρώσετε το Δελτίο Ταυτότητας που θα συνοδεύει τις φωτογραφίες σας.

Μπορείς κι εύ να βοηθήσεις

4 Συμπλήρωσε το παρακάτω έντυπο του WWF για την υιοθεσία ενός ζώου.

WWF

Panda club

WWF Ελλάς
Παγκόσμιο Ταμείο
για τη Φύση
Φιλελλήνων 26
105 58 Αθήνα

Τηλ.: 210 33 14 893
Fax: 210 32 47 578
webmaster@wwf.gr
www.wwf.gr

Ναι, θέλω να γίνω μέλος στο Panda Club!

Χρησιμοποίησε αυτό το έντυπο για να υιοθετήσεις ένα ζώο, στέλνοντας το ποσό που θέλεις μέσω πιστωτικής κάρτας, τραπεζικής επιταγής, κατάθεσης σε τραπεζικό λογαριασμό ή με την ταχυπληρωμή του WWF μέσω του ταχυδρομείου.
Προσφέροντας ποσό από €25 και πάνω ετησίως γίνεσαι μέλος στο Panda Club.

Σ' ευχαριστούμε.

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ: .....

ΟΔΟΣ: ..... ΑΡΙΘΜΟΣ: .....

Τ.Κ.: ..... ΠΟΛΗ/ΠΕΡΙΟΧΗ: .....

ΤΗΛ.: ..... e-mail: .....

ΕΤΟΣ ΓΕΝΝΗΣΗΣ: ..... ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΕΛΟΥΣ (εάν είσαι ήδη): .....

Υιοθετώ: ☐ Τσακάλι ☐ Αετό ☐ Δελφίνι

Προσφέρω: ☐ €25 ☐ € 40 ☐ € 120 (Ομαδική/σχολική) ☐ € .....(άλλο ποσό)

Τι έχω καταφέρει

Βάζω **Χ** σε αυτό που μπορώ να κάνω. Δε βάζω **Χ** σε αυτό που ακόμη με δυσκολεύει.

- Ξεχωρίζω και γράφω σωστά τα άρθρα **της** και **τις**.
- Γράφω τα κύρια σημεία της περιγραφής ενός ζώου.
- Συμπληρώνω ένα έντυπο.

Γη και θάλασσα

Γνωρίζω την Ελλάδα

✓ **1** Βάλε κόμμα (,) όπου χρειάζεται για να διαβάσεις σωστά το παρακάτω κείμενο του τουριστικού οδηγού της Πελοποννήσου.

Η Πελοπόννησος η μεγαλύτερη χερσόνησος της Ελλάδας διαθέτει εντυπωσιακές οροσειρές αλλά και μαγευτικές παραλίες. Καύχημά της είναι επίσης κάποιοι από τους σημαντικότερους αρχαιολογικούς χώρους του κόσμου με γνωστότερους αυτούς της Επιδαύρου των Μυκηνών της Ολυμπίας και του Μυστρά.

Χάρτης: εφημ. Έθνος

2 Βάλε τελεία (.) και αποσιωπητικά (...) στο κείμενο της κάρτας.

Πολλούς χαιρετισμούς από την πανέμορφη Μάνη

Περνάμε υπέροχα στο χωριό της γιαγιάς

Και πού δεν πήγαμε

Όσο για τη φιλοξενία; Δε βρίσκω λόγια

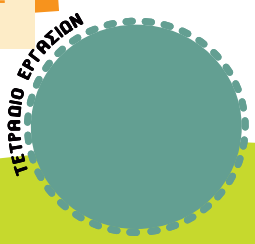

Συντροφιά με ένα ποίημα

3 Η Μαρία ήθελε να γράψει ένα ποίημα για τον ουρανό. Άρχισε, λοιπόν, να σκέφτεται με τι μοιάζει ο ουρανός τη νύχτα και την ημέρα, τι βλέπουμε στον ουρανό, πώς αλλάζει ο ουρανός όταν έχουμε χειμώνα και πώς όταν έχουμε καλοκαίρι.

Η Μαρία ξεκίνησε το ποίημά της. Βοήθησέ τη να το συνεχίσει.

Ο ουρανός τις νύχτες του καλοκαιριού είναι καλός με .....

.....

.....

Ο ουρανός τις μέρες του καλοκαιριού είναι καλός με .....

.....

.....

Γράφω ένα ποίημα

4 Διάλεξε έναν χώρο. Για παράδειγμα, έναν κήπο, ένα λιβάδι, μια παραλία. Φαντάσου τι μπορεί κανείς να συναντήσει εκεί και σημείωσέ τα στην παρακάτω λίστα.

Χώρος: .....

Τι βλέπεις; Τι συναντάς; .....

.....

.....

Τώρα μπορείς να γράψεις σε ένα φύλλο χαρτί και εσύ το δικό σου ποίημα ξεκινώντας με τον τρόπο που ξεκινά και το ποίημα του Τίτου Πατρίκιου.

Διαβάστε τα ποιήματά σας στην τάξη και φτιάξτε με αυτά ένα βιβλίο για τη βιβλιοθήκη σας.

Οι μικροί ταξιδιώτες ανεβαίνουν στο βουνό

Φωτ/φία: από το περ. *Olympic Motion* της Ο.Α.

Παραλία Ναυάγιο, Ζάκυνθος

Απότομα, κοφτερά βράχια με πυκνή βλάστηση ζώνουν περιμετρικά τη μικρή παραλία στον όρμο του Αγίου Γεωργίου των Γκρεμνών. Ένα ναυάγιο πλοίου προσθέτει μία παραμυθένια πινελιά στο εντυπωσιακό σκηνικό. Η ευκολότερη προσέγγιση είναι με τουριστικό πλοιάριο από τη θάλασσα. Δεν είναι τυχαίο ότι η παραλία Ναυάγιο με την κατάλευκη άμμο και τα γαλαζοπράσινα νερά συμπεριλαμβάνεται στις λίστες των πιο όμορφων προορισμών του πλανήτη.

Ελληνικά νησιά : οι 10 καλύτερες παραλίες,
από το περιοδικό Ολυμπιακής Αεροπορίας

1 Φαντάσου ότι είσαι ένας από τους επισκέπτες της παραλίας.

- Τι βλέπεις;
- Τι μυρίζεις;
- Τι αγγίζεις;
- Τι ακούς;
- Τι γεύεσαι;
- Τι αισθάνεσαι;

2 Σε συνεργασία με την ομάδα σου να υπογραμμίσεις τα επίθετα που περιγράφουν το παραπάνω τοπίο. Ποια άλλα επίθετα θα μπορούσες να χρησιμοποιήσεις στη θέση τους;

ΤΕΤΡΑΔΙΟ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Όταν και όπως...

3 Διάβασε το παρακάτω κείμενο αντικαθιστώντας το **σαν** με το **όταν** ή το **όπως**, ανάλογα με τη σημασία που έχει κάθε φορά. Στη συνέχεια υπογράμμισε τις παρομοιώσεις του κειμένου.

Σαν έφτασαν σε μια βρύση με πλατάνια, τα παιδιά κάθισαν να ξεκουραστούν και να φάνε.

–Πεινάω σαν λύκος! Ο καθαρός αέρας του βουνού μού άνοιξε την όρεξη! είπε ο Φουντούλης και άνοιξε με ανυπομονησία το σακίδιό του. Σαν είδε όμως ότι το φαγητό του δεν ήταν μέσα, μουρμούρισε μισοκλαίγοντας:

–Ξέχασα το φαγητό μου στο σπίτι!

Τα παιδιά γέλασαν με το πάθημά του, αλλά τον λυπήθηκαν.

–Μην ανησυχείς. Θα σου δώσουμε από το δικό μας φαγητό, είπε ο Φάνης. Αλλά με έναν όρο: να περπατάς πιο γρήγορα στον δρόμο και όχι σαν χελώνα, γιατί δεν πρόκειται να φτάσουμε ποτέ στις καλύβες!

Γράφω τις εντυπώσεις μου

4 Είσαι και εσύ ένας μικρός ταξιδιώτης. Θέλεις να παρουσιάσεις στην τάξη έναν τόπο τον οποίο επισκέφτηκες, με σκοπό να παρακινήσεις τους συμμαθητές σου να τον επισκεφτούν κι αυτοί. Γράψε στο τετράδιό σου πώς είναι αυτός ο τόπος και τι σου έκανε εντύπωση. Μπορείς να συνοδέψεις το κείμενό σου με φωτογραφίες και εικόνες.

Τι έχω καταφέρει

Βάζω **Χ** σε αυτό που μπορώ να κάνω. Δε βάζω **Χ** σε αυτό που ακόμη με δυσκολεύει.

- ☐ Βρίσκω τις παρομοιώσεις σε ένα κείμενο.
- ☐ Συνοδεύω τα ουσιαστικά με επίθετα που ταιριάζουν.
- ☐ Παρουσιάζω τις εντυπώσεις μου από έναν τόπο.

Ο κόσμος γύρω μας

1 Πώς υιοθετήσαμε ένα κομμάτι γης

2 Τα χαρτιά ανακυκλώνονται!

3 Το τετράδιο ζωγραφικής

ΤΕΤΡΑΔΙΟ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Πώς υιοθετήσαμε ένα κομμάτι γης

Προστατεύω τα δέντρα

1 Οι μαθητές ενός σχολείου της πόλης έφτιαξαν τη διπλανή αφίσα για την προστασία των δέντρων.

Με το κείμενο της αφίσας, οι συμμαθητές της Σόνιας αποφάσισαν να φτιάξουν πινακίδες, για να τις κρεμάσουν στα δέντρα του οικοπέδου που υιοθέτησαν. Επειδή ήθελαν να προσέξουν οι κάτοικοι της περιοχής το κάθε δέντρο ξεχωριστά, έγραψαν το κείμενο της αφίσας στον ενικό αριθμό.

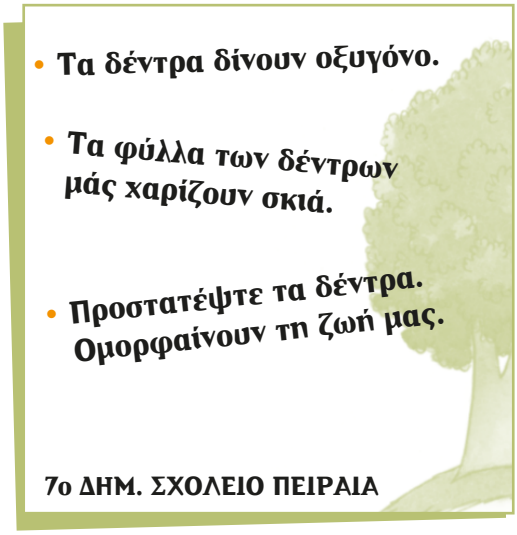

Το .....

Τα φύλλα του .....

Προστατέψτε το .....

2 Στα παραπάνω κείμενα της αφίσας και της πινακίδας, υπογράμμισε τη λέξη **δέντρο** στις πτώσεις που τη συναντάς. Γράψε τις λέξεις που υπογράμμισες στον παρακάτω πίνακα.

	Ενικός αριθμός		Πληθυντικός αριθμός	
Ονομαστική *(ποιο; ποια;)*	το		τα	
Γενική *(ποιανού; ποιανών;)*	του		των	
Αιτιατική *(τι;)*	το		τα	
Κλητική *(κάλεσέ το, κάλεσέ τα)*	—	δέντρο	—	δέντρα

«Μου αρέσει να φροντί**ζω** το οικόπεδ**ο**, να σκαλί**ζω** τα δέντρα, να ποτί**ζω** το χορτάρ**ι** με το λάστιχ**ο**, να καθαρί**ζω** το σπιτάκ**ι** για τα πουλιά».

Τα ουδέτερα ουσιαστικά που τελειώνουν σε -ο γράφονται με όμικρον (ο).

Τα ουδέτερα ουσιαστικά που τελειώνουν σε -ι γράφονται με γιώτα (ι). Πρόσεξε όμως τις λέξεις βράδ**υ**, δάκρ**υ**, δίχτ**υ**, στάχ**υ**, δόρ**υ**, οξ**ύ**.

Τα ρήματα που τελειώνουν σε -ίζω γράφονται με γιώτα (ι). Προσοχή στα ρήματα δαν**εί**ζω, δακρ**ύ**ζω, αθρ**οί**ζω.

✓ **3** Η δασκάλα έδωσε στα παιδιά οδηγίες για τη φροντίδα των δέντρων και των λουλουδιών. Για να τις διαβάσεις, γράψε τα γράμματα που λείπουν.

- Την άνοιξη και ιδιαίτερα το καλοκαίρ_ να ποτίζετε τα δέντρα, τα λουλούδ_α και το χορτάρ_ κάθε βράδ_ .
- Να καθαρίζετε το οικόπεδ_ και να σκαλίζετε τακτικά τα παρτέρ_α.
- Για να προστατέψετε τα δεντράκ_α, περιφράξτε τα με πλαστικό δίχτ_.

✓ **4** Μοίρασε τις δουλειές στα αγόρια και στα κορίτσια.

- Τα ..... ποτίζουν τα λουλούδια και τα δέντρα. Ανέλαβαν, δηλαδή το πότισμα.
- Τα ..... καθαρ..... και σκαλ..... τα παρτέρια. Ανέλαβαν, δηλαδή το καθάρ..... και το σκάλ..... .

Πρόσεξε ότι το ι ταξιδεύει σε όλες τις λέξεις της ίδιας οικογένειας:
ποτ**ί**ζω - πότ**ι**σμα, καθαρ**ί**ζω - καθαρ**ί**στρια.

ΤΕΤΡΑΔΙΟ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Η τάξη μου αποφασίζει

5 Στην τάξη σου θα συζητήσετε προτάσεις για την υιοθεσία χώρων του σχολείου ή της περιοχής σας. Αυτό σημαίνει πως οι χώροι αυτοί θα προστατεύονται από εσάς. Σε συνεργασία με την ομάδα σου ετοίμασε μια πρόταση που θέλεις να κάνεις στην τάξη και αιτιολόγησέ την.

Θα ήθελα να προτείνω στην τάξη την υιοθεσία: .....

.....

Προτείνω αυτό τον χώρο επειδή .....

.....

Στον χώρο αυτό.....

.....

.....

.....

Ο χώρος αυτός μπορεί να αλλάξει .....

.....

.....

.....

.....

.....

Ποιον χώρο θέλεις να προστατεύσει η τάξη σου;

Αιτιολόγησε την πρότασή σου

Ποια είναι η κατάσταση τώρα;

Πώς θα ήθελες να γίνει ο χώρος αυτός;

Τι έχω καταφέρει

Βάζω **Χ** σε αυτό που μπορώ να κάνω. Δε βάζω **Χ** σε αυτό που ακόμη με δυσκολεύει.

- Κλίνω ένα ουδέτερο ουσιαστικό σε **-ο**.
- Γράφω σωστά τα ουδέτερα σε **-ι**.
- Γράφω σωστά τα ρήματα σε **-ίζω**.
- Αιτιολογώ την πρόταση που κάνω.

Τα χαρτιά ανακυκλώνονται!

Ανακυκλώνοντας...

1 Στο κείμενο του κουκλοθέατρου υπάρχουν οι σύνθετες λέξεις:

χαρτοσακούλα, χαρτοπολτός, χαρτόκουτο, χαρτοποιία

Ταξινόμησέ τες ανάλογα με τη σημασία τους στις παρακάτω κατηγορίες.

Λέξεις που σημαίνουν προϊόντα από χαρτί	Λέξεις που έχουν σχέση με την παραγωγή χαρτιού
.....	.....
.....	.....

✓ **2** Ένα σχολείο της περιοχής σου διακρίθηκε για τις δραστηριότητες που ανέπτυξε στον τομέα της ανακύκλωσης. Για να μπορέσεις να διαβάσεις τη σχετική ανακοίνωση στην τοπική εφημερίδα, συμπλήρωσε τις καταλήξεις των ρημάτων.

Σας ανακοινώνουμε ότι το 2ο Δημοτικό Σχολείο βραβεύτηκε από την Οικολογική Εταιρεία Ανακύκλωσης για τις δραστηριότητες που αναπτύσσει. Το 2ο Δημοτικό Σχολείο όχι μόνον ανακυκλ____ χαρτί και αλουμίνιο, αλλά και ενημερ____ τους συμπολίτες μας για τη χρησιμότητα της ανακύκλωσης. Οι μαθητές του σχολείου μαζί με τους δασκάλους τους οργαν_____ διάφορες εκδηλώσεις για την προστασία του περιβάλλοντος.

✓ **3** Διάβασε την παραπάνω ανακοίνωση και συμπλήρωσε τις προτάσεις:

Το 2ο Δημοτικό Σχολείο βραβεύτηκε για τη συμμετοχή του:

- στην ..... χαρτιού και αλουμινίου.
- στην ..... των πολιτών για τη χρησιμότητα της ανακύκλωσης.
- στην ..... εκδηλώσεων για την προστασία του περιβάλλοντος.

Τα ρήματα που τελειώνουν σε -ώνω γράφονται με δύο ω.
Το ω ταξιδεύει σε όλες τις λέξεις της ίδιας οικογένειας.

ανακυκλ**ώ**νω
ανακύκλ**ω**ση - ανακυκλ**ω**μένο

ΤΕΤΡΑΔΙΟ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

4 Αρκετές φορές, οι άνθρωποι ανακυκλώνουν πράγματα χρησιμοποιώντας τα με άλλον τρόπο. Έτσι, ένα βαζάκι μαρμελάδας μπορεί να γίνει ανθοδοχείο κι ένα κουτί από παπούτσια να είναι η καλύτερη κρυψώνα για τις συλλογές σου.

Γράψε κάποια πράγματα που έχετε ξαναχρησιμοποιήσει στο σπίτι ή στο σχολείο.

Αντικείμενο

Νέα χρήση

.....

.....

.....

Μια αφίσα για την ανακύκλωση

5 Το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων τύπωσε τη διπλανή αφίσα για να ευαισθητοποιήσει τους πολίτες για την ανακύκλωση.

Σε μια αφίσα βλέπουμε:

- τη λέξη που δείχνει το θέμα της
- ένα σύντομο κείμενο-σύνθημα για να το διαβάσουμε και να θελήσουμε να κάνουμε κάτι
- μια εικόνα που τραβάει την προσοχή μας
- ποιος εκδίδει την αφίσα

Φτιάχνουμε τη δική μας αφίσα

6 Το σχολείο σας οργανώνει ένα πρόγραμμα ενημέρωσης μαθητών και γονέων γύρω από την ανακύκλωση. Φτιάξε με τους συμμαθητές της ομάδας σου μια αφίσα για τη χρησιμότητα της ανακύκλωσης.

Τα σκουπίδια δεν είναι για πέταμα

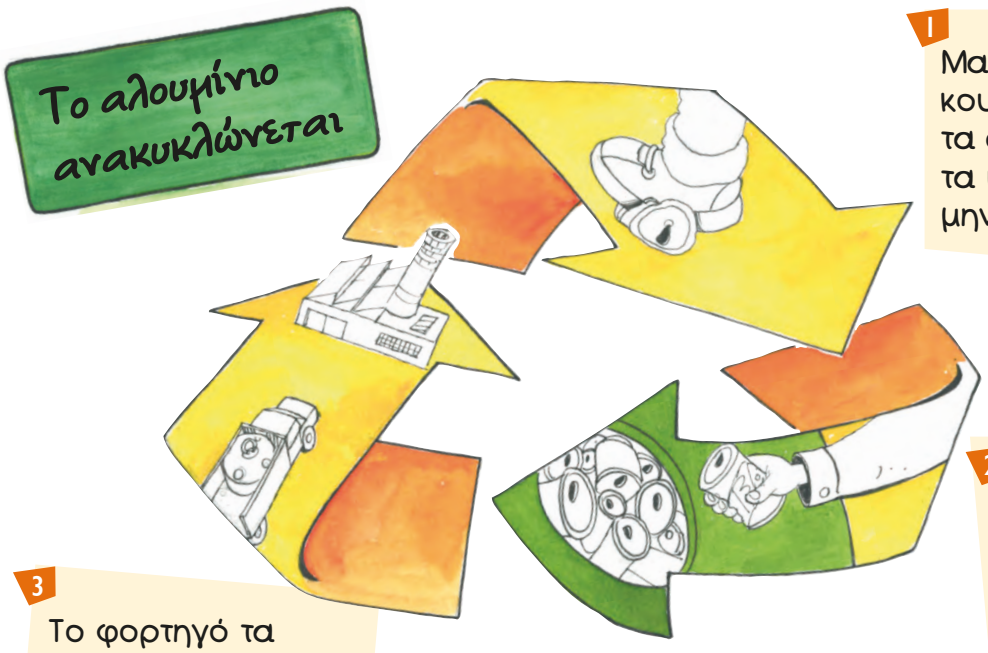

1 Μαζεύουμε τα άδεια κουτάκια από τα αναψυκτικά και τα πιέζουμε για να μην πιάνουν χώρο.

2 Τα ρίχνουμε στους ειδικούς κάδους για την ανακύκλωση αλουμινίου.

3 Το φορτηγό τα μεταφέρει στο εργοστάσιο. Εκεί τα λιώνουν και τα ξανακάνουν καινούρια.

Γνωρίζεις ότι...

- Το αλουμίνιο φτιάχνεται από τον βωξίτη, ένα ορυκτό της γης.
- Για να γίνει ένα κιλό αλουμίνιο, χρειάζονται τέσσερα κιλά βωξίτη.
- Για να φτιαχτεί ένα αλουμινένιο κουτί, χρειάζεται τόση ηλεκτρική ενέργεια όση για να:

- δεις τηλεόραση για 3 ώρες.
- ανάβει μια λάμπα για 5 ώρες.
- λειτουργεί ένα ψυγείο για 3 ώρες.

Με την ανακύκλωση του αλουμινίου κάνουμε οικονομία στην ενέργεια και δεν πληγώνουμε τα βουνά .

Πηγή: Οικολογική Εταιρεία Ανακύκλωσης

ΤΕΤΡΑΔΙΟ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Το κουκλοθέατρο με τα αλουμινόκουτα

7 Για να μην μείνουν παραπονεμένα τα αλουμινόκουτα στο κουκλοθέατρο που διάβασες, φτιάξε με την ομάδα σου ένα έργο για αυτά. Για να το κάνετε αυτό, πρέπει να διαβάσετε τις πληροφορίες σχετικά με την ανακύκλωση του αλουμινίου και να συμπληρώσετε τον παρακάτω πίνακα.

Σημειώσεις για την υπόθεση του έργου

Τίτλος:

Οι ήρωες του έργου	**Ποιος είναι ο χαρακτήρας τους**

Ποιο είναι το πρόβλημα που αντιμετωπίζουν οι ήρωες του έργου;

Πώς λύνεται τελικά το πρόβλημα;

Τι έχω καταφέρει

Βάζω **Χ** σε αυτό που μπορώ να κάνω.

	πολύ καλά	**καλά**	**δύσκολα**
Φτιάχνω μια αφίσα.			
Δημιουργώ μια ιστορία για κουκλοθέατρο.			
Συνεργάζομαι με τους συμμαθητές μου.			

Το τετράδιο ζωγραφικής

✓ **1** Στον παρακάτω διάλογο συμπλήρωσε τα κενά με τις λέξεις **τη(ν)**, **στον**, **δε(ν)**, **έναν** και βάλε τους **τόνους**, όπου χρειάζεται.

-Ακουσα πως θα λειπετε τ..... Κυριακή. Που θα πατε;
-Καπου κοντα. Δ..... εχουμε αποφασισει ακομη. Η στ..... Ωρωπο η στ..... Χαλκιδα.
-Πως θα πατε;
-Με αυτοκίνητο, αν αποφασισουμε να παμε σ..... Ωρωπο, η με τρενο, αν επισκεφτουμε τ..... Χαλκιδα.
-Που θα μεινετε;
- Σε ε..... ξενωνα εξω απο τ..... Χαλκιδα, μονο που δ.... εχουμε κανει κρατηση ακομη.

Προετοιμασία μιας ζωγραφιάς

2 Μαζί με τους συμμαθητές σου αποφασίσατε να στολίσετε την τάξη σας με δικά σας έργα τοπίων. Για να οργανώσεις καλύτερα την εργασία σου απάντησε στις παρακάτω ερωτήσεις.

Πώς θα είναι το τοπίο που θέλεις να παρουσιάσεις;

.....

Είναι ένα πραγματικό τοπίο ή ένα φανταστικό;

.....

Σε ποια εποχή θα είναι η φύση, στο τοπίο που θα παρουσιάσεις;

.....

Θα το παρουσιάσεις με μια ζωγραφιά, με ένα κολάζ ή με μια κατασκευή;

.....

Τι υλικά θα χρειαστείς;

.....

- Παρουσίασε το έργο σου στην τάξη και δώσε του έναν τίτλο.

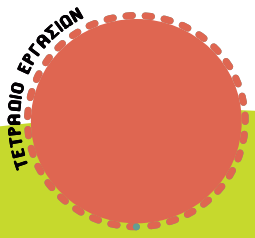

Ζωγραφίζουμε τον τόπο μας

Πηγή: έκδοση του Υπουργείου Αιγαίου

3 Οι μαθητές της Δ΄ τάξης του 2ου Δημοτικού Σχολείου Μύρινας Λήμνου ζωγράφισαν ένα τοπίο της πόλης τους για έναν διαγωνισμό ζωγραφικής. Το θέμα του διαγωνισμού ήταν «Τα παιδιά ζωγραφίζουν το Αιγαίο». Συνόδεψαν το έργο τους με ένα κείμενο. Διάβασέ το παρατηρώντας τη ζωγραφιά και συμπλήρωσέ το.

Η Λήμνος είναι ένα όμορφο νησί του Βορείου Αιγαίου με πρωτεύουσα τη Μύρινα. Όταν ο καιρός είναι καλός, ο ήλιος ανατέλλει λαμπρός πάνω από την πόλη μας και ο καταγάλανος ουρανός ενώνεται με την απέραντη θάλασσα. Στο λιμάνι οι βαρκούλες αργοσαλεύουν στο κύμα. Κάτω από το εκκλησάκι του Αϊ-Νικόλα .....

.....

.....

.....

Πολιτείες ντυμένες στα λευκά

1 Η πόλη χάθηκε στο χιόνι

2 Η πόλη χάθηκε στο χιόνι (συνέχεια)

3 Τόσο χιόνι δεν ξανάγινε!

Η πόλη χάθηκε στο χιόνι

Βάζω στη σειρά

1 Αριθμήστε τα γεγονότα με τη σειρά που έγιναν:

- [ ] Ο Μαρκοβάλντο πήγε στη δουλειά με τα πόδια.
- [1] Χιόνιζε όλο το βράδυ.
- [ ] Ο Μαρκοβάλντο με προθυμία άρχισε να καθαρίζει το γύρω πεζοδρόμιο.
- [ ] Εξαιτίας του χιονιού όλοι οι δρόμοι ήταν κλειστοί.
- [ ] Στην αποθήκη που δούλευε τον περίμενε ο αρχιαποθηκάριος με ένα φτυάρι.
- [ ] Η πόλη είχε σκεπαστεί από πυκνό χιόνι.

Ξαφνική κακοκαιρία έπληξε την Κάσο

2 Διάβασε προσεκτικά το παρακάτω άρθρο μιας εφημερίδας. Απάντησε στις ερωτήσεις που ακολουθούν συμπληρώνοντας τις προτάσεις με τα κατάλληλα ρήματα.

Ισχυρές βροχοπτώσεις έπληξαν, χθες, το νησί της Κάσου. Τα προβλήματα που δημιούργησε η κακοκαιρία είναι μεγάλα. Οι κάτοικοι σε πολλά σπίτια, που είχαν πλημμυρίσει, βγάζουν ακόμα τα νερά με αντλίες και κουβάδες. Συνεργείο του Δήμου καθαρίζει τους δρόμους από τις λάσπες και τις πέτρες που κατέβασε η δυνατή βροχή.

- Η κακοκαιρία σταμάτησε. Τι συμβαίνει τώρα στο νησί;

  Πολλοί κάτοικοι ..... τα νερά από τα σπίτια τους.

  Το συνεργείο του Δήμου ..... τους δρόμους.

- Τι είχε προηγηθεί;

  Εξαιτίας της κακοκαιρίας πολλά σπίτια .....

  και οι δρόμοι ..... με λάσπες και πέτρες.

Συνδέω τα γεγονότα

✓ **3** Η Αγγελική θυμάται όσα έγιναν στη χθεσινή της βόλτα.

Έκανα βόλτα στη γειτονιά μου.
Προχωρούσα.
Άκουσα έναν περίεργο θόρυβο.
Είδα ένα γατάκι, που αναζητούσε τροφή.
Προσπάθησα να το πλησιάσω.
Εκείνο τρύπωσε τρομαγμένο κάτω από ένα αυτοκίνητο.
Έφτασα στο σπίτι.
Το γατάκι ήταν ακριβώς από πίσω μου, έτοιμο να περάσει μαζί μου την αυλόπορτα.
Ήμουν πολύ χαρούμενη.
Θα μπορούσα τώρα να βοηθήσω το ανήμπορο αυτό γατάκι.

- Με βάση τα παραπάνω γεγονότα γράψε στο τετράδιό σου την ιστορία της Αγγελικής. Οι λέξεις και οι φράσεις στην παρένθεση θα σε βοηθήσουν να συνδέσεις τα γεγονότα. (χθες, καθώς, ύστερα από λίγο, μόλις, αλλά)

Συνεχίζω την ιστορία

Ο Μαρκοβάλντο ένιωθε ότι το χιόνι ήταν φίλος του. Στρώθηκε πρόθυμα στη δουλειά πετώντας μεγάλες φτυαριές χιόνι από το πεζοδρόμιο στη μέση του δρόμου.

4 Συνέχισε την ιστορία. Σκέψου ποιους άλλους ήρωες θα χρειαστείς, ποια γεγονότα θα γίνουν και με ποια σειρά, τι θα συμβεί στο τέλος. Πριν γράψεις τη συνέχεια της ιστορίας στο τετράδιο, συμπλήρωσε τον πίνακα της επόμενης σελίδας.

ΤΕΤΡΑΔΙΟ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Το πλάνο της ιστορίας μου

ΤΙΤΛΟΣ: **Η πόλη χάθηκε στο χιόνι**

ΗΡΩΕΣ:

Πληροφορίες για τους ήρωες: πώς είναι εξωτερικά, τι χαρακτήρα έχουν, τι δουλειά κάνουν και ό,τι άλλο νομίζω πως θα μου είναι χρήσιμο για την ιστορία μου.

.....

.....

.....

.....

ΠΡΟΒΛΗΜΑ:

Ποιο πρόβλημα θα αντιμετωπίσει ο Μαρκοβάλντο;

.....

.....

ΠΟΙΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ:

Βάζω τα γεγονότα στη σειρά σημειώνοντας έναν σύντομο τίτλο για κάθε γεγονός.

α. .....

β. .....

γ. .....

ΤΙ ΘΑ ΓΙΝΕΙ ΣΤΟ ΤΕΛΟΣ:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Η πόλη χάθηκε στο χιόνι (συνέχεια)

Τι προηγήθηκε;

1 Φαντάσου και γράψε για ποιον λόγο συνέβησαν τα παρακάτω γεγονότα. Χρησιμοποίησε τις λέξεις: **γιατί**, **επειδή**.

- Ο Αντώνης άργησε χθες να έρθει στο σχολείο.....
  .....
- Η Αϊσέ δεν πήγε εκδρομή.....
  .....
- Ο Κώστας δεν έγραψε τις ασκήσεις.....
  .....

Συνδέω τα γεγονότα

2 Συμπλήρωσε με μια δεύτερη πρόταση το νόημα της πρώτης πρότασης. Για να συνδέσεις τα γεγονότα των δύο προτάσεων χρησιμοποίησε τις λέξεις: **καθώς**, **ενώ**, **όταν**, **μόλις**.

- Χτύπησα το γόνατό μου .....
- Έσκασε το λάστιχο από το ποδήλατό μου .....
  .....
- Η μουσική σταμάτησε .....
  .....
- Χτύπησε το κουδούνι .....
  .....
- Συνάντησα τους φίλους μου .....
  .....

Οι λέξεις γιατί, επειδή, καθώς, ενώ, όταν, μόλις, οι οποίες μας βοήθησαν να συνδέσουμε τις προτάσεις μας, λέγονται σύνδεσμοι.

ΤΕΤΡΑΔΙΟ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Και ξαφνικά...

✓ 3 Συμπλήρωσε τους παρακάτω διάλογους, βάζοντας τα ρήματα της παρένθεσης στον κατάλληλο χρόνο και στο κατάλληλο πρόσωπο.

Συμβουλέψου τους πίνακες στις σελ. 84-85 του βιβλίου σου

Μια ξαφνική βροχή !

– Πού ..... χθες το απόγευμα; (**είμαι**)

– ..... στην πλατεία. Δεν ..... όμως πολλή ώρα. (**είμαι, μένω**)

– Γιατί;

– Καθώς ..... με τους φίλους μου, ξαφνικά ..... να βρέχει. (**παίζω, αρχίζω**)

Περιπέτεια στην Πάρνηθα!

– Το περασμένο Σάββατο, εγώ και τα ξαδέρφια μου ..... εκδρομή στην Πάρνηθα. (**πηγαίνω**)

– Α, ναι; Πώς τα ..... ; (**περνώ**)

– ..... υπέροχα! Είχε πολύ χιόνι! ..... όμως και μια τρομάρα με το τελεφερίκ! Καθώς ....., το τελεφερίκ ξαφνικά ..... και ..... αρκετή ώρα στον αέρα. (**είμαι, παίρνω, ανεβαίνω, σταματώ, μένω**)

Τι έχω καταφέρει

Βάζω **Χ** σε αυτό που μπορώ να κάνω. Δε βάζω **Χ** σε αυτό που ακόμη με δυσκολεύει.

- ☐ Ξεχωρίζω τον Παρατατικό από τον Αόριστο.
- ☐ Κλίνω ένα ρήμα στον Παρατατικό και στον Αόριστο.
- ☐ Συμπληρώνω το νόημα μιας πρότασης με μια δεύτερη πρόταση.

Άλλαξε ο καιρός, αλλάζουν τα σχέδιά μας!

4 Η συντροφιά της εικόνας ξεκίνησε την εκδρομή της με καλοκαιρία, αλλά στη συνέχεια ο καιρός χάλασε.

Φαντάσου και γράψε στο τετράδιό σου την περιπέτεια που έζησε αυτή η παρέα για να δείξεις στον συμμαθητή σου πώς πρέπει να αντιδρούμε, όταν μας συμβαίνει μια αναποδιά. Οι παρακάτω ερωτήσεις θα σε βοηθήσουν.

- Τι έκαναν οι εκδρομείς λίγο πριν αλλάξει ο καιρός;
- Πώς άλλαξε ο καιρός;
- Τι προβλήματα παρουσιάστηκαν από την κακοκαιρία;
- Πώς τα αντιμετώπισαν;
- Είχαν πάρει τα μέτρα τους;
- Τι έγινε στο τέλος;

Διάβασε το γραπτό σου στον διπλανό σου και συζητήστε τα σημεία που χρειάζονται βελτίωση. Η παρακάτω λίστα θα σας βοηθήσει.

Βελτιώνω το γραπτό μου

- Βάζω έναν τίτλο που να ταιριάζει στην ιστορία.
- Γράφω αυτά που ζητάει το θέμα.
- Φροντίζω αυτά που γράφω να είναι κατανοητά.
- Δίνω όλες τις πληροφορίες που χρειάζονται.
- Βάζω σωστά τις τελείες και τους τόνους.
- Προσέχω την ορθογραφία και την εμφάνιση του γραπτού μου.
- Χρησιμοποιώ παραγράφους.

Σε ποια από τα παραπάνω σημεία πιστεύεις ότι πρέπει να βελτιωθείς;

.....

.....

ΤΕΤΡΑΔΙΟ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Τόσο χιόνι δεν ξανάγινε!

Ο Εύρης δημοσιογράφος

✓ **1** Ο Εύρης βρίσκεται στο νησί της Σκύρου την ώρα που συμβαίνει η κακοκαιρία. Μεταδίδει αμέσως την είδηση. Γράψε το παρακάτω κείμενο βάζοντας τα ρήματα της παρένθεσης στον Ενεστώτα.

Το ύψος του χιονιού εντός του οικισμού ξεπερνά (ξεπέρασε) το ένα μέτρο. Στις ορεινές περιοχές ..... (έφτασε) τα δύο μέτρα και στα παράλια, το κύμα ..... (χτυπούσε) το χιόνι. Η συγκοινωνία στο εσωτερικό του νησιού ..... (ήταν) από δύσκολη έως επικίνδυνη. Προβλήματα ..... (υπήρξαν) στο δίκτυο ηλεκτροδότησης.

Θυμάμαι ότι τα ρήματα κλίνονται διαφορετικά, όταν μιλάμε για κάτι που συμβαίνει τώρα και όταν μιλάμε για αυτό που συνέβη στο παρελθόν.

Φαίνονται ίδιοι, αλλά δεν είναι!

✓ **2** Οι παραπάνω χιονάνθρωποι διαφέρουν σε τέσσερα σημεία. Γράψε τέσσερις προτάσεις που να περιγράφουν τις αντίστοιχες διαφορές.

.....

.....

.....

.....

Υπογράμμισε τα επίθετα στις παραπάνω προτάσεις. Σε ποιον βαθμό βρίσκονται;

3 Συμπλήρωσε τα κενά που υπάρχουν στον παρακάτω διάλογο των παιδιών με τα επίθετα που είναι στις παρενθέσεις, χρησιμοποιώντας τα στον κατάλληλο βαθμό.

-Η αίθουσά μας είναι ..... (**φωτεινή**) και ..... (**μεγάλη**) από τη δική σας.

-Η δική μας είναι η ..... (**μικρή**), γιατί το τμήμα μας έχει τους ..... (**λίγος**) μαθητές απ' όλα τα τμήματα του σχολείου.

4 Παρατήρησε τους παρακάτω τίτλους από άρθρα εφημερίδων. Αναφέρονται όλοι στις ισχυρές χιονοπτώσεις, που έπληξαν την Ελλάδα για ένα τριήμερο.

Δρόμοι–παγίδες

Η Ελλάδα στην κατάψυξη

Κλειστά τα σχολεία

Φόβοι για ελλείψεις σε καύσιμα και τρόφιμα

Επιτέλους χιόνι!

Οι τίτλοι των άρθρων είναι σύντομοι και μερικές φορές δίνουν λίγες πληροφορίες για την είδηση, στην οποία αναφέρονται. Συνήθως προσπαθούν να προκαλέσουν το ενδιαφέρον του αναγνώστη για να διαβάσει την είδηση.

- Υπογράμμισε τα ρήματα. Τι παρατηρείς;

Τις προτάσεις από τις οποίες παραλείπονται τα ρήματα τις λέμε ελλειπτικές.

- Μεγάλωσε τους παραπάνω τίτλους γράφοντας τα ρήματα που εννοούνται. Μπορείς να προσθέσεις και άλλες πληροφορίες. Έτσι ο αναγνώστης θα καταλαβαίνει πιο εύκολα τις ειδήσεις στις οποίες αναφέρονται οι τίτλοι.

Π.χ. Οι δρόμοι σε πολλές περιοχές της Ελλάδας μετατράπηκαν σε παγίδες για τους οδηγούς, εξαιτίας του παγετού.

.....

.....

.....

.....

.....

Η εφημερίδα της τάξης μου

Σε ένα πρωτοσέλιδο εφημερίδας παρατηρούμε:

Έκδοση των μαθητών του Ολοήμερου Δημοτικού Σχολείου Θυμιανών Χίου

ΩΤΕΡΟΥΧΙΣΜΑΤΑ

ΣΧΟΛΕΙΟ ΧΑΡΑΣ ΚΑΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ

Αρ. Φύλλου 72
Μάιος—Ιούνιος
2003

Περιεχόμενα
Σελ. 2,3
Αγωγή Υγείας
Σελ. 4,5
«Χίος Πιτυούσα ή Αιθάλη;»
Σελ. 6
Πιλοτική εφαρμογή 28 Ολοήμερων Σχολείων
Σελ. 7
Ταξιδέψτε με το «Χουχουνάκι» μας

Από την εκδήλωση των προγραμμάτων Αγωγής Υγείας και Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης

Την Τετάρτη 4 Ιουνίου 2003, στην αίθουσα εκδηλώσεων του Σχολείου μας, πραγματοποιήθηκε η παρουσίαση των προγραμμάτων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης με θέμα «Χίος: Πιτυούσα ή Αιθάλη;» από τις τάξεις Ε΄ και Στ΄ και Αγωγής Υγείας με θέμα «Διατροφή και Υγεία» από τις τάξεις Α΄ και Β΄.

Περισσότερα για τα δυο αυτά προγράμματα θα βρείτε στις εσωτερικές σελίδες της εφημερίδας μας.

Επίσκεψη στο Απολιθωμένο Δάσος

Ταξιδέψτε με το Χουχουνάκι μας

Εκδρομή στο Αίπος

Συνέδριο Ολοήμερων Σχολείων

Λίγα λόγια

Φτάσαμε στο τέλος μιας ακόμα σχολικής χρονιάς.

Το φύλλο που κρατάτε στα χέρια σας, είναι αφιερωμένο στις δημιουργικές δραστηριότητες του Σχολείου μας, όπως η Περιβαλλοντικη Εκπαίδευση και η Αγωγή Υγείας.

Σας ευχόμαστε Καλό Καλοκαίρι και Καλή Αντάμωση τον επόμενο Σεπτέμβρη.

1. το όνομα της εφημερίδας
2. ποιος την εκδίδει
3. αριθμός φύλλου και ημερομηνία
4. ένα συναρπαστικό τίτλο για το κύριο γεγονός
5. το κύριο γεγονός του πρωτοσέλιδου
6. φωτογραφίες που θα συνοδεύουν το γεγονός
7. ένα σύντομο σχόλιο που θα μπαίνει κάτω από τις φωτογραφίες (λεζάντα)
8. μια στήλη που θα ενημερώνει τους αναγνώστες τι άλλο μπορούν να διαβάσουν στην εφημερίδα

5 Φτιάξε, σε μεγάλο χαρτί, σε συνεργασία με τους συμμαθητές σου, το πρωτοσέλιδο για τη δική σας εφημερίδα. Χρησιμοποιήστε το κείμενο και τις φωτογραφίες που θα βρείτε στην τελευταία σελίδα του Τετραδίου Εργασιών. Μπορείτε, αν θέλετε, να χρησιμοποιήσετε δικό σας κείμενο και φωτογραφικό υλικό. Προσέξτε να υπάρχουν στο πρωτοσέλιδό σας όλα εκείνα που λέει η Σοφούλα.

Ιστορίες του χειμώνα

1 Ο χιονάνθρωπος και το κορίτσι

2 Κάτω απ' το χιόνι

3 Ο εγωιστής Γίγαντας

ΤΕΤΡΑΔΙΟ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Ο χιονάνθρωπος και το κορίτσι

Η Μαριάννα μονολογεί

✓ 1 Βάλε τόνους στα λόγια της Μαριάννας:

«Που να είναι τωρα ο Τουρτουρι; Θα περιμενει αραγε ως αυριο; Θελω πως και πως να τον ξαναδω. Δεν ξερω αν εκανα καλα που εφυγα τοσο βιαστικα. Μου υποσχεθηκε, βεβαια, πως θα με περιμενει. Μηπως ομως δεν αντεξει και λιωσει; Πως θα πεισω τη μαμα να με αφησει να παω τωρα στην πλατεια;»

Θυμήσου!
οι λέξεις που και πως παίρνουν τόνο, όταν ρωτάμε με αυτές καθώς επίσης και στις φράσεις πού και πού, πώς και πώς.

Να σας πω...

✓ 2 Συμπλήρωσε τους διαλόγους με την προσωπική αντωνυμία που ταιριάζει. (εμένα, σας, μου, το, σου, την)

– Κύριε!

– Σε ..... μιλάτε;

– Ναι. ..... λέτε ..... παρακαλώ τι ώρα είναι;

– ..... δίνεις για λίγο το ποδήλατό σου;
– Ναι. Πρόσεξε όμως μην ..... χαλάσεις.
– Μην ανησυχείς. ..... υπόσχομαι ότι θα ..... προσέξω.

– ..... έδωσε η Μαρία πρόσκληση για τα γενέθλιά της;
– Βέβαια! Μας ..... έδωσε χθες.

Μπαίνω στην ιστορία!

3 Ο συγγραφέας θέλει να βάλει έναν νέο ήρωα στην περιπέτεια του Τουρτούρι και δίνει την ευκαιρία σε εσένα. Αποφάσισε τον ρόλο που θέλεις να παίξεις στην ιστορία. Συζήτησε τις ιδέες σου με τον διπλανό σου. Αφού γράψεις τον ρόλο σου, διάβασέ τον στον συμμαθητή σου.

Να μερικές ερωτήσεις που θα σε βοηθήσουν να φανταστείς τον ρόλο σου:

- Τι ρόλο διάλεξες; (π.χ.: ένας περαστικός σπουργίτης ή το άγαλμα της πλατείας ή ό,τι άλλο θελήσεις εσύ)
- Τι χαράκτηρα θα έχεις; (π.χ. Θα είσαι γκρινιάρης; Θα είσαι ξεχασιάρης; Θα δίνεις συμβουλές; Θα συντροφεύεις τον Τουρτούρι;)
- Πώς θα είναι η εμφάνισή σου;
- Ποιον ήρωα της ιστορίας θα συναντούσες;
- Πού θα τον συναντούσες;
- Τι θα έβλεπες γύρω σου;
- Τι θα του έλεγες;

Το δίλημμα του Τουρτούρι!

4 Ο Τουρτούρι αντιμετωπίζει ένα δίλημμα. Αν ο καιρός αλλάξει, καθώς περιμένει τη Μαριάννα, κινδυνεύει να λιώσει. Πώς νομίζεις ότι θα συνεχιστεί η ιστορία;

- Συζητήστε στην τάξη μερικές ιδέες για τη συνέχεια της ιστορίας, ώστε να έχει ευχάριστο τέλος.
- Συζητήστε στην τάξη μερικές ιδέες για τη συνέχεια της ιστορίας, ώστε να έχει δυσάρεστο τέλος.
- Υποδυθείτε έναν ρόλο ο καθένας και παίξτε τη συνέχεια που προτιμάτε στην τάξη.

Συζητώ με τους συμμαθητές μου

Αντιμετώπισα κάποιες δυσκολίες

- στον ρόλο μου;
- στη συνεργασία με τους συμμαθητές μου;

Γράφω τις εντυπώσεις μου από τη συμμετοχή μου στο θεατρικό έργο.

ΤΕΤΡΑΔΙΟ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Κάτω απ΄το χιόνι

Χαϊκού

Είτε βραδιάζει
είτε φέγγει
μένει λευκό το γιασεμί.

Γιώργος Σεφέρης,
Ποιήματα, εκδ. Ίκαρος

Κίτρινα, άσπρα
χρυσάνθεμα· μα θέλω
κι ένα κόκκινο!

Μασαόκα Σίκι,
132 γιαπωνέζικα χαϊκού,
μτφρ. Ρούμπη Θεοφανοπούλου,
εκδ. Πρόσπερος

Τα **χαϊκού** είναι μια μορφή ιαπωνικού ποιήματος.
Ένα χαϊκού έχει **17 συλλαβές** και χωρίζεται σε **τρεις στίχους**.
Ένα χαϊκού περιγράφει μια στιγμή του χρόνου. Δημιουργεί με λέξεις μια εικόνα. Συχνά αυτή η εικόνα αποκαλύπτει και πώς νιώθει ο δημιουργός του χαϊκού. Χαϊκού έχουν γράψει ποιητές και ποιήτριες σε όλο τον κόσμο. Ένας σημαντικός έλληνας ποιητής που έγραψε χαϊκού είναι ο Γιώργος Σεφέρης.

✓ 1 Μέτρησε τις συλλαβές των δύο παραπάνω χαϊκού. Συμβουλέψου τους κανόνες συλλαβισμού στη σελίδα 81 του βιβλίου σου.

Γράφουμε χαϊκού!

2 Διάλεξε μια εικόνα της φύσης για καθεμία από τις εποχές του χρόνου. Ζωγράφισε στο τετράδιό σου αυτές τις εικόνες και γράψε δπλα τους από ένα χαϊκού. Διάβασε τι έκανε η Μελίνα.

Χειμώνας

Πέφτουν νιφάδες.
Μέσα σε λευκά φύλλα
ένα σπουργίτι.

Μελίνα

Ο εγωιστής Γίγαντας

Ένας εγωιστής Γίγαντας

✓ **1** Ο Γίγαντας συνέχισε να κάνει παρατηρήσεις στα παιδιά. Συμπλήρωσε τα λόγια του γράφοντας στα κενά τις κτητικές αντωνυμίες που είναι στην παρένθεση με άλλη μορφή.

Δε θα ξαναπατήσετε στον (**δικό μου**) κήπο ..... . Να πείτε στους (**δικούς σας**) γονείς ..... να σας πάνε να παίζετε στους (**δικούς τους**) κήπους ..... . Και αν ο (**δικός σας**) κήπος ..... είναι μικρός, δε μ' ενδιαφέρει. Ο καθένας πρέπει να προστατεύει την (**δική του**) περιουσία ..... .

Συνήθως!

2 Τι γινόταν συνήθως, πριν από την επιστροφή του Γίγαντα; Συμπλήρωσε το παρακάτω κείμενο.

Για εφτά χρόνια τα παιδιά ..... (πηγαίνω) συνήθως για παιχνίδι στον κήπο του Γίγαντα. Κάθε Άνοιξη οι ροδακινιές ..... (φουντώνω) από λεπτοκαμωμένα ροζ και λευκά λουλουδάκια. Τα πουλιά ..... (τραγουδώ) στα δέντρα τόσο γλυκά που τα παιδά ..... (συνηθίζω) να σταματούν το παιχνίδι τους για να τ' ακούσουν.

Ξαφνικά!

3 Γράψε ποιες αλλαγές έγιναν στον κήπο, όταν ξαφνικά επέστρεψε ο Γίγαντας.

Τα παιδιά δεν ..... (έχω) πού να παίξουν. Τα πουλιά ..... (σταματώ) να τραγουδούν και τα λουλούδια ..... (ξεχνώ) να ανθίσουν. Το Χιόνι ..... (σκεπάζω) το χορτάρι και η Παγωνιά ..... (βάφω) τα δέντρα ασημιά.

ΤΕΤΡΑΔΙΟ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Αξιότιμε κύριε Γίγαντα!

4 Είσαι ένα από τα παιδιά της γειτονιάς που αποφάσισαν με ένα γράμμα να ζητήσουν συγγνώμη από τον Γίγαντα. Θέλουν να του εξηγήσουν γιατί έπαιζαν στον κήπο χωρίς την άδειά του και να τον παρακαλέσουν να τους αφήσει να ξαναπαίξουν εκεί.

- Το παρακάτω γράμμα θα σε βοηθήσει να ετοιμάσεις τη δική σου επιστολή.

Ιωάννα Προκοπίου
Αγ. Κυριακής 54,
48100 Πρέβεζα

Τρίτη 23 Νοεμβρίου

Αγαπητοί Ερευνητές,

Πολύ ωραία η εφημερίδα σας, αλλά θα ήθελα να βάζετε περισσότερα παιχνίδια και πιο πολλά θέματα για τη φύση και τα ζώα.
Μου αρέσει πολύ να διαβάζω βιβλία και να παίζω μπάσκετ. Είμαι 9 χρονών και πηγαίνω στην Γ' τάξη. Θα ήθελα να αλληλογραφήσω με αγόρια και κορίτσια που έχουν την ίδια ηλικία με εμένα.

Με εκτίμηση
Ιωάννα Προκοπίου

ΑΠΟΣΤΟΛΕΑΣ
Το **όνομα και τη διεύθυνση** του αποστολέα. Αν το γράμμα είναι για κάποιον φίλο ή γνωστό, δε χρειάζεται να γράψεις τη διεύθυνσή σου.

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ
Η **ημερομηνία** που γράφεις το γράμμα.

ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΗ
Ο **τρόπος που χαιρετάς** τον παραλήπτη.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ
Για ποιον λόγο γράφεις την επιστολή. Σε ένα γράμμα γράφεις τα νέα σου, δίνεις πληροφορίες, ζητάς κάτι, δίνεις εξηγήσεις, εκφράζεις ευχαριστίες ή κάνεις παράπονα.

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ
Ένας **αποχαιρετισμός** για να τελειώσει το γράμμα.

ΥΠΟΓΡΑΦΗ
Το **ονοματεπώνυμό** σου. Αν είναι επίσημο γράμμα, βάζεις και την **υπογραφή** σου.

Ο κήπος έγινε δικός σου...

5 Κληρονόμησες τον κήπο του Γίγαντα και έχεις επιτρέψει στα παιδιά της γειτονιάς να παίζουν σ' αυτόν. Όμως κάποιοι χαλούν τα παρτέρια και δε σέβονται τις ώρες κοινής ησυχίας. Σε συνεργασία με την ομάδα σου, γράψτε σε ένα φύλλο χαρτί μια πινακίδα ζητώντας από τα παιδιά να είναι πιο προσεκτικά.

Φωτ/φίες: Α. Γραμματικός

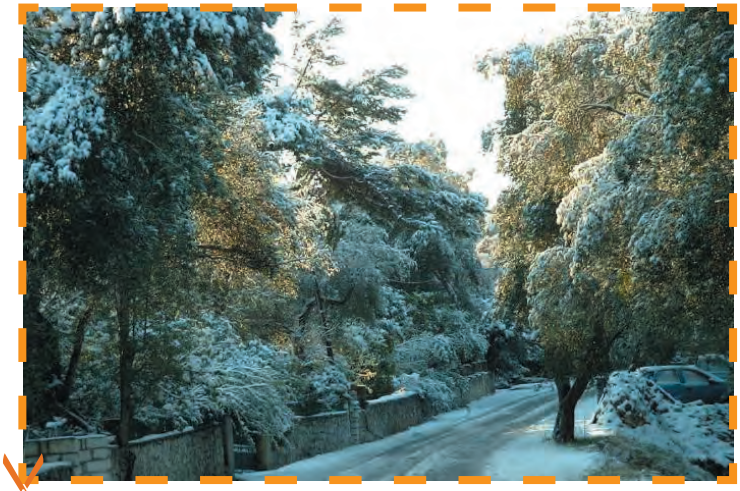

Τα πρώτα χιόνια έπεσαν στον νομό μας την Κυριακή. Η πόλη μας έγινε κατάλευκη. Το χιόνι κάλυψε τα πάντα προσφέροντας πανέμορφες εικόνες. Σε πολλούς οικισμούς το χιόνι έφτασε το ένα μέτρο. Τα παιδιά είχαν αμέτρητες ευκαιρίες για παιχνίδι. Βέβαια, το χιόνι έφερε τα γνωστά προβλήματα στις συγκοινωνίες καθώς και διακοπές ρεύματος και νερού. Ο δρόμος προς την Εθνική Οδό έκλεισε για πολλές ώρες.

Φωτ/φία: Β. Κούρτης

Φωτ/φία: από εφημ. *Ευρυτανικά Νέα*

Βάσει του ν. 3966/2011 τα διδακτικά βιβλία του Δημοτικού, του Γυμνασίου, του Λυκείου, των ΕΠΑ.Λ. και των ΕΠΑ.Σ. τυπώνονται από το ΙΤΥΕ - ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ και διανέμονται δωρεάν στα Δημόσια Σχολεία. Τα βιβλία μπορεί να διατίθενται προς πώληση, όταν φέρουν στη δεξιά κάτω γωνία του εμπροσθόφυλλου ένδειξη «ΔΙΑΤΙΘΕΤΑΙ ΜΕ ΤΙΜΗ ΠΩΛΗΣΗΣ». Κάθε αντίτυπο που διατίθεται προς πώληση και δεν φέρει την παραπάνω ένδειξη θεωρείται κλεψίτυπο και ο παραβάτης διώκεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7 του νόμου 1129 της 15/21 Μαρτίου 1946 (ΦΕΚ 1946,108, Α').

Απαγορεύεται η αναπαραγωγή οποιουδήποτε τμήματος αυτού του βιβλίου, που καλύπτεται από δικαιώματα (copyright), ή η χρήση του σε οποιαδήποτε μορφή, χωρίς τη γραπτή άδεια του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων / ΙΤΥΕ - ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ.

ISBN Set 978-960-06-2507-3
Κωδικός Βιβλίου: 0-10-0049
Τ.Α΄ 978-960-06-2508-0

ΙΤΥΕ "ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ"
ινστιτουτο τεχνολογιας υπολογιστων & εκδοσεων

(01) 000000 0 10 0049 8